

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

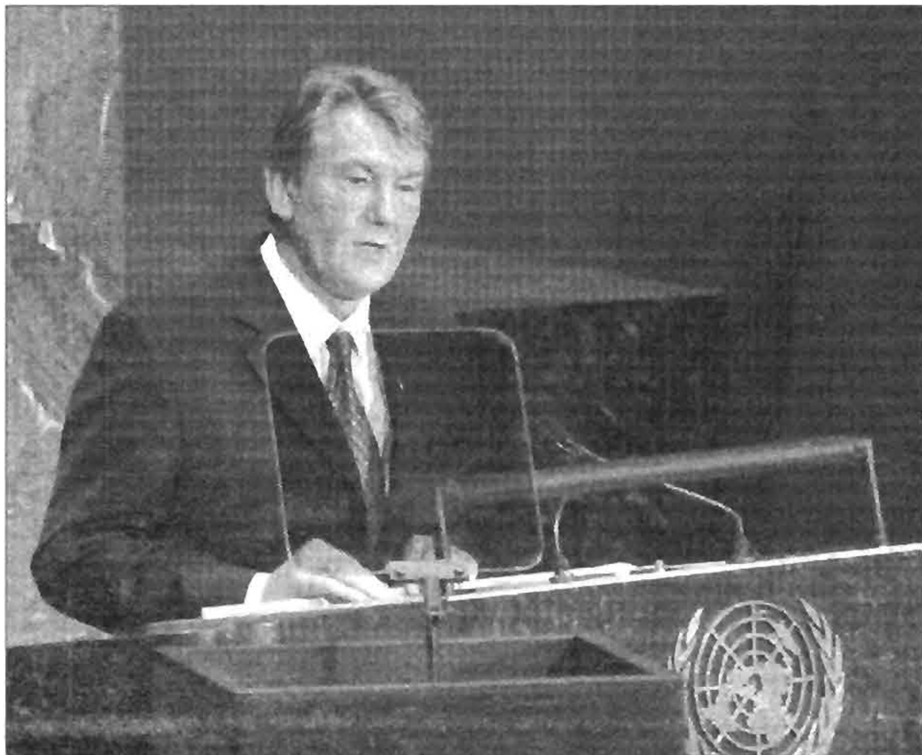
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 23 ВЕРЕСНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 38 VOL. CXII FRIDAY, SEPTEMBER 23, 2005 No. 38

Вдруге була успішною візита Президента України В. Ющенко до США

Народного обранця тепло вітала українська громада

Президент України Віктор Ющенко виступає на ювілейній 60-ій сесії Генеральної Асамблеї ООН у Ню-Йорку 15 вересня 2005 р. Фото УНІАН

Президент України Віктор Ющенко 17 вересня на врученні йому нагороди у Філядельфії. Фото: Прес-служба Президента

НЮ-ЙОРК. – Впродовж липня, серпня і вересня українська громада Ню-Йорку і Філядельфії була охоплена хвилюючим очікуванням відвідання цих міст Президентом України Віктором Ющенком. Чекання і приготування почалися від 28 червня, коли Президент України був нагороджений Медалею свободи, а в ООН почалося приготування ювілейної сесії, на яку мав прибути В. Ющенко на чолі делегації України.

Українці Америки пам'ятають успішну візиту В. Ющенка до США в квітні ц. р. І ось – друга, не менш успішна зустріч.

Вересневі події в уряді України посилили неспокій: чи не завадять вони запляновaній візиті і численним зустрічам. Не завадили, і обидва міста урочисто зустрічали провідника української держави. Очікування були такими щирими, що в деяких громадах готували вітання і мистецькі програми, хоча й не мали надії, що щільний розклад візити до-

(Продовження на стор. 5)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Президента України Віктора Ющенка 17 вересня нагороджено Філядельфійською медалею свободи 2005 року та супроводжальною нагородою 100,000 дол. Нагороду вручив посадник міста Джон Ф. Стріт у Національному конституційному центрі.

Медалю свободи свого часу отримали Лех Валенса, колишній президент Польщі, Джімі Картер, колишній президент США, Вацлав Гавел, колишній президент Чеської республіки, Нелсон Мандела, колишній президент Південно- Африканської республіки.

Церемонія вручення нагороди відбулася в день Конституції США в парку Національного конституційного центру в Алеї незалежності. Учасниками події були провідні політики штату Пенсильванії, включно з губернатором Едвардом Ґ. Ренделом і конґресменом Куртом Велдоном і чисельною кількістю

(Закінчення на стор. 9)

Виступ Президента України Віктора Ющенка на пленарному засіданні 60-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН

Шановні панове Голови!
Шановний пане Генеральний Секретар!
Шановні Глави держав та урядів!
Пані та панове!

Поважний ювілей Організації Об'єднаних Націй є святом надії для всього людства. Вся історія унікального форуму засвідчує – люди різних рас і культур здатні почути і підтримати один одного. За словами Черчіля, народи хочуть бачити ці стіни Храмом Миру, а не вавілонською баштою. Вірю, що ми з вами будемо гідними їх сподівань.

У цьому залі світова спільнота визначає свій шлях у третьому тисячолітті. Нова Україна, вільна і незалежна, готова пройти його разом з усією родиною демократичних народів. Переконаний, що досвід і зусилля моєї країни допоможуть нам усім знайти важливі орієнтири.

Я – син солдата Другої світової війни. Мій батько пройшов бої, поранення, потрапив у Освєнцім. Він вижив, але так пощастило небагатьом. Загинули мільйони чоловіків, жінок і дітей. Кожній українській родині досі болять тяжкі втрати. Героїчний внесок у перемогу здобув Україні почесне право стати одним із засновників Організації Об'єднаних Націй.

(Закінчення на стор. 11)

Промова Президента України Віктора Ющенка у Філадельфії з нагоди нагородження медалею Свободи

Високоповажні чесні отці!
Шановний пане губернатор Рендел!
Шановний пане мер Стріт!
Шановний голова правління пане Люїс!
Шановні пані та панове!

Я вдячний американській стороні, офіційній владі, комітетові за присудження цього високого звання. Для мене велика честь бути сьогодні з вами у вашому чудовому місті. Спеціяльні почуття я хотів би висловити українській громаді. Знаєте, надзвичайно тепло, затишно і приємно за тисячі кілометрів від рідної України читати „привіт із Тисмениці", „привіт із Тернополя", бачити сотні людей в українських костюмах, бачити десятки національних прапорів. Спасибі вам за це!

Спасибі вам за те, що незалежно від того, чи ви вдома, чи ви далеко від дому, ви в серці носите велику любов до України. Тому слава кожному з вас і слава Україні!

Для мене є велика честь бути разом з вами у свято американської Конституції на місці, де вона народилася. Тут більш ніж два століття тому вдарив дзвін, на якому написане Боже повеління: „Оголосиш свободу всім, хто на цій землі живе".

Голос цього дзвону досі лунає по всій земній кулі. Народи чують

(Продовження на стор. 11)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Ю.Тимошенко готова формувати уряд з В. Ющенком

КИЇВ. – Колишній прем'єр-міністер Юлія Тимошенко 21 вересня заявила, що готова знову сісти за стіл переговорів з Президентом Віктором Ющенком і разом сформувати новий уряд. Умовою такої співпраці Ю. Тимошенко назвала відсторонення від посад людей, пов'язаних з підприємництвом і заплямованих корупційними зв'язками. Вона також підкреслила, що не має наміру чинити дій, спрямованих на руйнування діяльности Президента. Ю.Тимошенко вважає, що тепер особливо важливо спрямувати всі зусилля на забезпечення стабільности в країні. Президент В. Ющенко проводить нове коло консультацій з представниками політичних сил щодо кандидатури майбутнього прем'єр-міністра.

ВР не підтримала кандидатури Ю. Єханурова

КИЇВ. – Кандидатура Юрія Єханурова на посаду прем'єра не була схвалена в парламенті 20 вересня. Для його затвердження на цій посаді не вистачило три голоси. Віктор Ющенко має право подати його кандидатуру на посаду прем'єр-міністра іще раз. Президент уже поновив консультації з пропрезидентськими фракціями. Провідник фракції блоку Юлії Тимошенко Олег Білорус після провалу кандидатури Ю. Єханурова сказав, що фракція у такий спосіб протестує проти невмотивованого, як на його думку, звільнення Юлії Тимошенко з посади керівника уряду. О. Білорус також вважає, що затверджувати нового прем'єра можна лише після утворення парляментської коаліції, яка й запропонує свою кандидатуру. Перед тим у парляменті виступили В. Ющенко та Ю. Єхануров. Напередодні про готовність підтримати Ю. Єханурова заявили 9 депутатських об'єднань, які на загал здатні забезпечити 199 голосів при мінімумі у 226. Про намір голосувати проти заявили, зокрема, представники бльоку Юлії Тимошенко, комуністи, соціял-демократи (об'єднані) та депутати від партії „Реґіони України".

Карпати неухильно „лисіють"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – У Косівському районі Івано-Франківщини майже в кожному другому подвір'ї є нелеґальна лісопилка. Місцеві мешканці визнають, що ліс тут вивозять і вдень і вночі. За словами прикарпатців, купують його „не місцеві" – про це свідчать номери машин, якими транспортують деревину. За такими темпами вирубування Карпати незабаром перетворяться на „лисі" гори, кажуть екологи. Частими є й випадки, коли лісники самі незаконно вирубують дерева. Причетні до протиправних дій і керівники лісових господарств, зазначають у правоохоронних органах Прикарпаття. Голова Івано-Франківської обласної державної адміністрації Роман Ткач дав місяць, щоб представники лісогосподарств унесли пропозиції щодо попередження незаконного вирубування. Нині показник лісистости на території України становить 15.6 відсотка за норми більшости держав Европи 20 відсотків.

В. Ющенко зустрівся з В. Януковичем

КИЇВ. – 19 вересня Президент Віктор Ющенко зустрівся з провідником Партії реґіонів Віктором Януковичем. Сторони обговорили політичну ситуацію в Україні. В. Ющенко наголосив, що настав час відмовитися від емоцій, які супроводжували президентські вибори, та докласти зусиль, аби неґативні тенденції виборчих перегонів залишилися в минулому. Ця зустріч, яка стала першою після президентської виборчої кампанії минулого року, відбулася на прохання В. Януковича. Раніше Президент України іґнорував заклики В. Януковича та його соратників сісти за стіл переговорів. Глава держави розглядає цю зустріч у контексті підписаної 13 вересня Декларації єднання та співпраці заради майбутнього України, яка передбачає започаткування діялогу між усіма політичними силами в країні.

Україна у торгівлі людьми – попереду

КИЇВ. – Україна перебуває на першому місці серед держав південно-східньої Европи за кількістю жертв торгівлі людьми. Такий висновок зробила Міжнародна організація з питань міґрації, провівши розслідування. Далі у списку зазначені Китай, Ірак, Грузія, Вірменія та Узбекистан. У звіті організації йдеться, що нині збільшилася кількість чоловіків, які теж стають жертвами торгівлі людьми. Їх використовують, як дешеву робочу силу. Зловживання виявлено також щодо усиновлення малолітніх.

Пробіг у Києві – на лікування ВІЛ - СНІДу

КИЇВ. – 18 вересня відбулася благодійна акція „Пробіг заради життя", підтримана місією ООН, Міністерством охорони здоров'я України, громадськими організаціями. Як повідомила 19 вересня координатор акції – Лайма Гейдар, зібрані під час пробігу кошти буде передано обласним та районним інфекційним лікарням, де проходять лікування ВІЛ-позитивні та хворі на СНІД люди. Центральною вулицею Києва – Хрещатиком – пробігли і пройшли близько десяти тисяч учасників, серед яких можна було побачити відомих політиків, дипломатів, музикантів, студентів і школярів. Один з учасників пробігу – ліцеїст Ігор Гордієнко – свою участь у „Пробігу заради життя" пояснив так: „Я хочу допомогти хворим дітям, тому що мені їх шкода".

Журнал „Плейбой" – в українській редакції

КИЇВ. – Видавництво „Бурда-Україна (Київ)" повідомило, що з 15 вересня почало видавати всесвітньо відомий еротичний журнал „Плейбой" в українській редакції. Того ж дня в Малому Маріїнському палаці в Києві відбулася презентація української редакції журналу. Україна стала 18 країною, в якій виходить журнал. „Все, що цікаво чоловікам", залишається головним гаслом журналу „Плейбой".

Побили американську журналістку М. Мицьо

КИЇВ. –У Києві вчинено напад на кореспондента газети „Лос-Анджелес Таймс" Марію Мицьо, повідомило пресове аґентство „Асошіейтед Прес" 16 вересня. За словами її колеґ, невідомий напав на неї в той момент, коли вона виходила з квартири, і завдав декілька ударів у голову. Зустрівши опір журналістки, нападник зник. Її доправили до лікарні. М. Мицьо також керує програмою захисту журналістів центру „IREX PROmedia". Мотиви нападу невідомі. Неясно, чи він пов'язаний з журналістичною діяльністю.

Б. Тарасюк підписав Міжнародну конвенцію

КИЇВ. – Виконуючий обов'язки міністра закордонних справ України Борис Тарасюк у рамках заходів Всесвітньої зустрічі ООН у Ню-Йорку підписав 14 вересня від імені України Міжнародну конвенцію про боротьбу з актами ядерного тероризму. Україна стала однією з перших держав світу, поряд із США, Росією, Францією та Канадою, які приєдналися до Конвенції в день її відкриття до підписання. У своїй заяві після церемонії підписання міністер закордонних справ відзначив, що Україна вже зробила значний внесок у посилення стабільности та безпеки шляхом добровільної відмови від третього за потужністю ядерного арсеналу. Пропозиція знайшла широкий відгук – країни-члени ООН протягом 14-17 вересня ц.р. подали близько 100 заяв на підписання Конвенції.

За повідомленнями і нформаційних аґентств

У Львові успішно пройшов XII форум видавців

ЛЬВІВ. – 18 вересня завершився найбільший в Україні форум видавців. У ньому взяли участь близько 600 видавців, підприємців, розповсюджувачів книги. Упродовж 4 днів відбулось більше 200 різноманітних презентацій і літературних зустрічей.

На XII форумі видавців було помітно більше української літератури. Письменник Василь Шкляр вперше презентував серію книжкових пар кишенькового формату, герої яких є віддзеркаленням один одного в часі і просторі. Був представлений авторський проєкт Василя Габора „Приватна колекція" — „Незнайома антологія української жіночої прози та есеїстики другої половини XX – поч. XXI ст.". 30 українських видавництв безкоштовно надали 700 книг для проведення акції „Бери, читай!", у якій взяли участь 100 тисяч осіб. У рамках проведення форуму видавців презентовано останню книгу Івана Павла II „Пам'ять та ідентичність". (переклад на українську з італійської). Цю книгу безкоштовно подарують усім бібліотекам східньої України.

ЛЬВІВ. Відвідувачі Форуму видавців біля книг українських та зарубіжних авторів 15 вересня ц. р. Форум видавців - це унікальний комплекс виставкових і ярмаркових, мистецьких та культурних заходів, скерованих, насамперед, на формування в Україні цивілізованого книжкового ринку, популяризацію читання та піднесення престижу української книги в суспільстві. Цього року у Форумі брали участь 577 учасників, серед яких 291 видавництво, 81 книготорговельна структура, 61 книгарня, 64 бібліотеки, 80 інших організацій. На Форум прибуло понад 40 авторів. *Фото УНІАН*

Для кого і для чого працює Леонід Кравчук?

Ще літак Президента Віктора Ющенка не приземлився в США, як в українських, російських і західніх засобах масової інформації появився цілий ряд звинувачень. Найбільш сензаційними були заяви колишнього президента Леоніда Кравчука про те, що російських олігарх Борис Березовський незаконно фінансував президентську кампанію В. Ющенка та Помаранчеву революцію. У висліді – різноманітна дезінформація та побрехеньки почали кружляти в Києві між 14 – 19 вересня. Подаємо деякі уривки:

КИЇВ. – 14 вересня колишній Президент України, провідник фракції СДПУ(о) Леонід Кравчук на прес-конференції в Києві заявив, що російський підприємець-олігарх Борис Березовський фінансував виборчу президентську кампанію Віктора Ющенка. За словами Л. Кравчука, Б. Березовський підтвердив йому в телефонній розмові, що фірми, які належать Березовському, перевели 15 мільйонів долярів на рахунки фірм, які фінансували кампанію В. Ющенка.

„Березовський тривалий час вів телефонні переговори з Ющенком щодо фінансування перемоги демократії в Україні", – повідомив Л. Кравчук. Також він зауважив, що „15 мільйонів – це не всі гроші, бо частина перераховувалась, а частина перевозилась". Посилаючись на Б. Березовського, Л. Кравчук також повідомив, що представники В. Ющенка – Давид Жванія, Роман Безсмертний і Олександер Третьяков відвідували Лондон в питаннях фінансування В. Ющенка. За словами Л. Кравчука, в цій справі є й інші фігуранти, прізвища яких Б. Березовський назве пізніше. Л. Кравчук звернувся з письмовими зверненнями до Д. Жванії, О. Третьякова, В. Ющенка і Р. Безсмертного з проханням надати пояснення. Л. Кравчук заявив, що в разі підтвердження інформації „Верховна Рада розпочне процедуру імпічменту Президенту". Л. Кравчук вимагав від Президента підтвердження або спростування інформації, бо „Президент, як і дружина цезаря, повинен бути поза всякою підозрою".

Юлія Тимошенко

Борис Березовський

Того ж дня, через кілька годин, Б. Березовський спростував заяву Л. Кравчука про те, що нібито повідомляв йому про перерахування грошей на президентську виборчу кампанію В. Ющенка. Про це Б. Березовський сказав в інтерв'ю „Українській правді". „Я дійсно розмовляв з Леонідом Макаровичем, але я сказав йому, що так, дійсно платіжні доручення, це доручення нашої компанії. Але я не говорив, що це було на користь кампанії Ющенка, його людей, скажімо Жванії, Третьякова й так далі", – сказав Березовський.

„Я підтвердив факти перерахування, але я сказав, що я не буду коментувати адресата, поки не надійдуть коментарі від нього (Ющенка), якщо він захоче, або від його людей", – додав підприємець.

14 вересня увечорі заступник голови ради партії „Наша Україна" Микола Мартиненко заперечив інформацію про фінансування виборчої кампанії В. Ющенка з боку Б. Березовського. „Виборча кампанія В. Ющенка ніколи не фінансувалася ні українськими, ні російськими олігархами. Чергова інформаційна атака проти Президента, як і попередні випади з боку Юлії Тимошенко та Олександра Зінченка, є бездоказовою та спеціяльно спрямованою на дискредитацію Президента", – зазначив М. Мартиненко.

„А загалом, останні тенденції в інформаційному просторі дають підстави припустити можливість формування антипрезидентського пулу в складі новоспеченої української опозиціонерки Юлії Тимошенко, міжнародного політичного авантюриста Бориса Березовського, „видатного" політичного організатора Віктора Медведчука та „простого" українського олігарха Ігоря Коломойського", – зауважив він.

Леонід Кравчук

„Президент В. Ющенко не знає і не знав Бориса Березовського", – заявив 14 вересня у вечірній програмі 5-го каналу держсекретар Олег Рибачук, додавши, що він особисто також не знайомий з Березовським.

Б. Березовський, якого очікували в прямому ефірі по телефону, в останній момент відмовився брати участь в програмі.

15 вересня, зранку, комуністи зажадали визнати вибори 2004 року недійсними. Комуністична партія України вимагає порушити кримінальну справу за фактом, як сказано, незаконного фінансування виборчої кампанії В. Ющенка російським підприємцем Б. Березовським. Сам Б. Березовський, який мешкає у Лондоні, відмовився коментувати звинувачення, але заявив, що говориме про них після того як на цю тему висловиться сам український Президент. Тим часом кілька політиків від партії В. Ющенка „Наша Україна" повідомили, що мають інформацію

(Закінчення на стор. 29)

Сенсаційні звинувачення Олександра Турчинова

У Києві, 15 вересня, колишній голова СБУ Олександер Турчинов на пресовій конференції зробив декілька сильних заяв про справу Георгія Ґонґадзе, отруєння В. Ющенка, звинувачення в корупційності. Ця пресова конференція проходила всього за кілька годин перед промовою Президента Віктора Ющенка у Генеральній асамблеї Організації Об'єднаних Націй та його зустрічей з такими провідниками, як Кондоліза Райс, і його виступу на конференції, веденій колишнім президентом США Билом Клінтоном. Сенсаційні звинувачення О. Турчинова були негайно підхоплені західніми засобами масової інформації, як в Україні та в Росії. Коротке зведення та аналізу Галини Гречин з 16 числа газети „Поступ" пропонуємо нашим читачам.

...У деяких моментах О. Турчинов доходить до відвертого звинувачення самого В.ЮщенкаЗокрема він повідомив, що СБУ закінчила експертизу частини плівок Миколи Мельниченка і не виявила монтажу там, де є розмови про Георгія Ґонґадзе. Крім того, експерти ідентифікували голоси учасників розмов, але не змогли встановити, як саме робили запис. О. Турчинов не повідомив, чиї голоси ідентифікували. Також колишній голова СБУ твердить, що один із заступників генерального прокурора України зірвав операцію зі затримання Олексія Пукача – колишнього начальника Департаменту зовнішнього спостереження МВС, влаштувавши витік інформації про нього в пресу. Нагадаймо, що колишнього заступника генпрокурора Віктора Шокіна підозрюють у тому, що це саме він повідомив одному з видань інформацію про Пукача в Ізраїлі. Однак Турчинов каже, що цей заступник досі перебуває на своїй посаді, хоча СБУ попередила про витік інформації і Президента, і генпрокурора. Наступний пункт – отруєння Віктора Ющенка. За словами О. Турчинова, цей факт ще досі не встановлений, оскільки для цього недостатньо „якихось папірчиків з-за кордону". Необхідно провести експертизу, яку мають зробити українські спеціялісти, що у свою чергу напишуть підписку про кримінальну відповідальність. За словами Турчинова, Піскун, який керує розслідуванням цієї справи, сказав йому, що експертизу ще досі не провели, бо Президент не має бажання здавати аналізи. А без крові, часток шкіри та жирових тканин говорити про експертизу не можна. Турчинов твердить, що розмовляв з Ющенком і попередив, що затягування може привести до звинувачень у фальсифікації справи. В. Ющенко ніби погодився здати аналізи, але поки що цього не зробив. Та найбільше інформації соратник Ю. Тимошенко видав про оточення В. Ющенка. Зокрема він вважає, що команда Президента готує його до підписання указів, які сприятимуть передачі цілих морських регіонів України у ви-

(Закінчення на стор. 29)

Олександер Турчинов

Вечірній курс в Колюмбійському університеті

28 вересня в Колюмбійському університеті Нью-Йорку почнеться лекторій з 12 лекцій на теми закордонної політики України, з якими виступить Постійний представник України при ООН, посол Валерій Кучинський. Лекції відбуватимуться щосереди від 6-ої до 8-ої години, в International Affairs Building, кімната 1219. Адреса: Ukrainian Studies Program Columbia University, 420 W. 118th Street New York, NY 10027. Електронна адреса: ukrainianstudies@columbia.edu. Сторінка в інтернеті: www.sipa.columbia.edu/ukrainianstudies/. Тел: (212) 854-4697

АМЕРИКА І СВІТ

Помер Симон Візенталь – „мисливець за нацистами“

ВІДЕНЬ. – 20 вересня помер у себе вдома, у віці дев'яноста шести років Симон Візенталь, – людина, яка присвятила більшу частину свого життя пошукові нацистських воєнних злочинців. 21 вересня у Відні відбулася церемонія прощання з С. Візенталем. Після цього його тіло буде перевезене до Ізраїлю для поховання. С. Візенталь – Уродженець українського міста Бучач (тепер Тернопільської области). С. Візенталь навчався, окрім інших европейських міст, також у Львові. Після початку війни, яка його застала у Львові, С. Візенталь перебував у кількох концентраційних таборах. По війні С. Візенталь допомагав у розшуку нацистських злочинців, починаючи з власних охоронців у концтаборі. Серед нацистів, упійманих завдяки його допомозі, були Адольф Ейхман, „архітектор Голокосту“, та Франц Штангль, комендант таборів смерти Треблінка та Собібор у Польщі.

Зупинено плян повернення мешканців Нового Орлеану

НОВИЙ ОРЛЕАН, Луїзіяна. – 20 вересня посадник Нового Орлеану призупинив плян повернення до міста великої кількости його мешканців – три тижні по тому, як стався гураґан „Катріна“. Посадник Рей Нейґін сказав, що занепокоєний потенційною загрозою нового тропічного гуураґану „Ріта“, що насувається на реґіон. Плян посадника щодо повернення мешканців раніше піддав сумніву Президент США Джордж Буш та керівник рятувальних акцій, адмірал Тед Ален. За його словами, у місті все ще не відновлено водопостачання та електрику.

В Іраку викрали і вбили журналіста „Ню Йорк Таймс“

БАЗРА, Ірак. – У ніч на вівторок, 20 вересня, в Іраку викрали і вбили журналіста американської газети „Ню Йорк Таймс“. Тіло 38-літнього Фахіра Гайдера знайдено на пустирі біля південного міста Басри. Труп знайшли лише за кілька годин після того, як група озброєних людей викрала журналіста з його власного будинку. За словами дружини Ф. Гайдера, викрадачі представилися офіцерами поліції. Ф. Гайдер працював у „Ню Йорк Таймс“ з квітня 2003 року. Останнім часом він нерідко згадував про серйозні протиріччя, що з'явилися між конкуруючими шиїтськими воєнізованими угрупованнями. Крім того, Ф. Гайдеру стало відомо, що деяким бойовикам удалося проникнути в поліцію. Ф. Гайдер співробітничав також з місцевим телеканалом „Мербад ТВ“, британською газетою „Гардіян“ і американським журналом „Нешенал Джеоґрафік“. Невідомі озброєні особи вбили 19 і 20 вересня у місті Мосул на півночі Іраку двох іракських журналістів. – Фіраса аль-Маазіді, журналіста багдадської газети „Сафір“ на порозі його власного будинку в Мосулі, та журналістку Гінд Ісмаіль.

В. Путін не кандидуватиме

МОСКВА. – Президент Росії В. Путін 18 вересня заявив, що не кандидуватиме на наступних виборах глави держави в 2008 році. „Ви хочете, щоб я присягнувся на крові і всоте повторив те, що сказав вже 99 разів. Я думаю, що я достатньо чітко сформулював свої відповіді на попередні запитання. Цього досить“, – сказав він в інтерв'ю американському телеканалу „Фокс Нюз“, текст якого розміщений на офіційному інтернет-сайті Кремля. На повторне запитання, чи він обиратиметься на наступний термін, В. Путін сказав: „Я вже вам відповів - не буду“.

Північна Корея відмовляється від ядерної програми

ПЕКІН. – П'ять країн-учасниць переговорів щодо ядерної програми Північної Кореї 19 вересня досягли угоди, яку назвали проривом. Північна Корея погодилася припинити ядерну програму в обмін на нафту та енергопостачання з-за кордону. Корея також відновить участь в Договорі про нерозповсюдження ядерної зброї. Натомість США заявили, що не мають наміру нападати на Північну Корею і поважатимуть її суверенітет. Прорив стався, коли північнокорейці та американці погодилися на компромісну пропозицію, висунуту Китаєм. Наступне коло переговорів має відбутися на початку листопада. Неузгодженими залишаються маштаб корейської ядерної програми. Також перешкодою може стати питання підтвердження її припинення. Одначе Північна Корея заявила, що не відмовиться від ядерної зброї, доки не отримає сучасного ядерного реактору для виробництва електрики. Така заява пролунала 20 вересня днем по тому, як на шестисторонніх переговорах у Пекіні північнокорейці надали принципову згоду відмовитися від ядерної зброї. Інші учасники переговорів погодилися обговорити можливість побудови ядерного реактору на легкій воді, який вважають непридатним для виробництва матеріялів для ядерної зброї. Уряд Японії назвав останні вимоги Пхеньяну неприйнятними. А США заявили, що ці вимоги суперечать домовленостям, досягнутим на шестисторонніх переговорах у Пекіні.

Затверджено остаточний текст конституції Іраку

БАГДАД, Ірак. – Парлямент Іраку в неділю, 18 вересня, ухвалив остаточний текст проєкту Конституції країни. „Тепер нічого змінити в ньому вже не можна, – заявив голова парляменту Гусейн аль-Шахрістані. – Проєкт надано ООН, і незабаром з ним буде ознайомлено народ Іраку“. Представник ООН Ніколас Гейсом підтвердив, що документ справді отримано, і найближчим часом він піде до друку. Сподіваються, що перші видрукувані примірники Основного закону Іраку з'являться вже за п'ять днів, а до кінця вересня буде виготовлено понад 5 мільйонів копій документу, які будуть поширювати в країні. Таким чином, іракці матимуть близько двох тижнів, щоб ознайомитися з Конституцією до того, як їм запропонують затвердити її на загальнонаціональному референдумі, що відбудеться 15 жовтня.

Вибори у Німеччині не визначили беззаперечного переможця

БЕРЛІН. – Німецькі виборці і політики постали перед періодом невизначености по тому, як проведені 18 вересня парляментські вибори не визначили беззаперечного переможця. Згідно з офіційними вислідами, консервативний альянс Анджели Меркел отримав у новому парляменті лише на три депутатських місця більше за Соціялдемократичну партію Ґерґарда Шродера. Це набагато менше, ніж потрібно для формування уряду більшости. Ґ. Шродер не виключив можливости створення великої коаліції двох партії, але лише за умов, що її провідником буде він. Деякі оглядачі вже охрестили таку коаліцію безладною, враховуючи розбіжності у політичних підходах обох партій.

Дж. Буш ініціював створення Фонду розвитку демократії

НЮ-ЙОРК. – З ініціятивою щодо його створення Президент США Джордж Буш виступив ще на минулій сесії Генеральної Асамблеї. 15 вересня у штаб-квартирі Організації в Ню-Йорку відбулася зустріч світових провідників, присвячена оголошенню добровільних внесків у цей новий орган. На зустрічі був присутній Генеральний секретар Кофі Анан. „Ми підкреслюємо, що демократія, розвиток і повага всіх прав людини й основних свобод взаємно залежать і доповнюють один одного. Ми підтверджуємо наше зобов'язання підтримувати демократію на національному, реґіональному і міжнародному рівнях і заявляємо про нашу рішучість нарощувати потенціял ООН у справі надання допомоги державам-членам на їхнє прохання“, – говориться в підсумковому документі. Передбачається, що Генеральний секретар ООН заснує консультативну раду для вироблення керівних принципів праці Фонду.

А. Шарон: наступний крок – за палестинцями

НЮ-ЙОРК. – Прем'єр-міністер Ізраїлю Арієл Шарон сказав 16 вересня делеґатам зустрічі ООН, що наступний крок у близькосхідному мирному процесі – за палестинцями. Перед цим Ізраїль вивів свої війська зі смуги Ґаза. А. Шарон сказав, що палестинське керівництво має виконати свою обіцянку покінчити з терроризмом та його інфраструктурою. „Тепер черга палестинців довести, що вони прагнуть миру. Припинення ізраїльської контролі над смугою Ґаза і відповідальність за неї дозволяють палестинцям, якщо вони цього хочуть, розвивати економіку і розбудовувати суспільство, що прагне миру“, – сказав він. А.Шарон сказав, що Ізраїль поважає палестинців і не бажає ними правити, та заявив, що палестинці заслуговують на свободу та окрему державу.

Дві авіокомпанії США на межі банкрутства

ВАШІНҐТОН. – Дві великі американські пасажирські авіокомпанії, „Делта“ та „Нортвест“, окремо 15 вересня звернулися по протекцію від банкрутства. „Делта“, третя завбільшки американська авіокомпанія, та „Нортвест Ерлайнс“ втрачають гроші від часу нападів на США 11 вересня 2001р. По них ударило стрімке зростання цін на нафту та авіопальне. Протекцію від банкрутства отримали дві інші авіолінії США, „Юнайтед“ та „ЮС Ервейс“.

В ООН прийнято резолюцію проти тероризму

НЮ-ЙОРК. – Провідники 15 країн, що входять до Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, прийняли одноголосну резолюцію зі закликом до всіх країн оголосити підбурювання до тероризму поза законом. Резолюцію запропонувала Британія, а провідники інших країн підтримали її на спеціяльному засіданні Ради Безпеки в Ню-Йорку. Британські посадовці кажуть, що резолюція Ради Безпеки ООН збалансовно відображує потребу попереджувати акти терору та захищати права людини, включно зі свободою слова. Проте правозахисники скритикували резолюцію. Вони кажуть, що вона надасть урядам можливість придушувати мирних політичних опонентів.

Оливкова олія має знеболювальні властивості

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. – За твердженням американських учених, оливкова олія гарної якости містить природну хемічну речовину, яка діє подібно до знеболювального засобу. Дослідники виявили, що 50 грамів оливкової олії холодного тиснення дорівнює приблизно десятій частині дози знеболювальних ліків ібупрофену. Команда дослідників „Монел Кемікал Сенсес Центру“ вважає, що хоча ефекти олії й не досить сильні, аби допомагати при головному болі, проте можуть пояснити переваги кухні середземноморських країн, яка вважається корисною для здоров'я. Активний складник називається „олеокантал“ і міститься у більших кількостях у свіжих оливках. Один з співавторів доповіді Пол Бреслін сказав: „Середземноморська дієта, центральним компонентом якої є оливкова олія, вже довгий час асоціюється з численними перевагами для здоров'я, в тому числі меншим ризиком серцевих нападів, серцевих захворювань, раку молочної залози, раку легенів та деяких форм психічних розладів“.

За матеріялами ЗМІ

Президент України Віктор Ющенко 15 вересня зустрівся з Генеральним секретарем ООН Кофі Ананом у Ню-Йорку. Вони обговорили проведення спеціяльної сесії Генеральної Асамблеї ООН у квітні 2006 р., присвяченої 20-ій річниці Чорнобильської катастрофи, низку інших питань. *Фото УНІАН*

Ню-Йорк...

(Продовження зі стор. 1)

зволить приймати Президента у себе. Багато людей приїхало до обох міст з інших місцевостей, щоб взяти участь у тих подіях, які були доступні громаді.

У цьому числі „Свободи" ми подаємо перші розповіді про перебування В. Ющенка, його дружини Катерини Ющенко і офіційної делегації України у США. Цю розповідь ми продовжимо в наступних числах.

14-16 вересня відбулась 60-та сесія Генеральної Асамблеї ООН, в якій взяли участь провідники 170 держав і урядів. У сесії взяла участь офіційна делегація України на чолі з Президентом В. Ющенком, який 15 вересня виступив на сесії (*повний текст його промови подається на ст. 1-11*). До порядку денного сесії було включено близько 160 питань, зокрема боротьби з бідністю, протидії тероризму, підтримки міжнародного миру і безпеки, дотримання прав людини, збереження навколишнього середовища.

15 вересня Президент України зустрівся в Ню-Йорку з керівниками американських єврейських організацій які повідомили Президентові про рішення направити звернення до Конгресу США з вимогою скасувати поправку Джексона–Веніка щодо України. Також у ході розмови порушувалися питання повернення культових споруд. Президент повідомив про створення громадської ради з участю представників усіх конфесій, яка, зокрема, розглядатиме ці питання. Співрозмовники також обговорили ситуацію в Україні, зокрема інвестиційний клімат. В. Ющенко закликав інвесторів активніше вкладати кошти в українську економіку, запевнивши, що влада докладає всіх зусиль для створення привабливого інвестиційного клімату.

У ході розмови Президент запевнив присутніх, що його позиція з національного питання залишається незмінною. „Ми виступаємо проти будь-яких проявів націоналізму і національної нетерпимості – в Україні існує повага до усіх національних меншин", – сказав Президент. За його словами, українська влада демонструє чітку й однозначну реакцію на будь-які прояви національної нетерпимости.

В. Ющенко зустрівся із Генеральним секретарем ООН Кофі Ананом 15 вересня і обговорив з ним проєкт проведення спеціяльної сесії Генеральної Асамблеї ООН у квітні 2006 року, присвяченої 20-ій річниці Чорнобильської трагедії. Також сторони обговорили ситуацію з українським військовим контингентом у Лівані, торкнулися питання парляментських виборів в Україні 2006 року. В. Ющенко запевнив, що докладе усіх зусиль для проведення демократичних виборів.

Також, 15 вересня В. Ющенко зустрівся з Державним секретарем США Кондолізою Райс. Зустріч була присвячена трьом блокам питань. Перший – двосторонні взаємини. У цьому контексті В. Ющенко підкреслив, що покищо є ряд проблем, які стримують динаміку розвитку українсько-американських відносин. Зокрема, це відсутність спільного протоколу щодо вступу України до СОТ, тобто двосторонього протоколу про взаємний доступ на ринки товарів і послуг, досі не скасована поправка Джексона-Веніка щодо України,(В. Ющенко наголосив, що йому приємно було почути офіційне повідомлення про те, що кілька днів тому Американський єврейський конґрес направив до Сенату вимоги стосовно скасування поправки Джексона-Веніка щодо України, що є надзвичайно важливим), а також питання пом'якшення візового режиму для окремих категорій громадян України – студентів, журналістів, підприємців, політиків.

Під час зустрічі обговорювалася і внутрішньополітична ситуація в Україні. Третім блоком були питання щодо європейських прагнень України.

Вечорі, В. Ющенко разом з дружиною Катериною Ющенко взяв участь в урочистій вечері на честь заснування громадської організації „Помаранчеве коло" в Рокефелер-центрі у Ню-Йорку. У своєму виступі він привітав засновників організації та присутніх членів закордонного українства. Згадуючи події листопада-грудня 2004 року, В. Ющенко зауважив, що „саме тоді українці зрозуміли – їхня країна неможлива без свободи і незалежности". В. Ющенко висловив переконання, що „Помаранчеве коло" відстоюватиме цінності Майдану.

Звертаючись до почесних гостей, зокрема до Збіґнєва Бжезінського та Меделин Олбрайт, В. Ющенко подякував їм за підтримку демократичних прагнень України. Перед початком прийняття В. Ющенко спілкувався зі спонзорами „Помаранчевого кола", переважна більшість яких – вихідці з України.

Товариство „Помаранчеве коло" – це неурядова ініціятива, яка ставить за мету допомогти Україні інтеґруватися до міжнародної демократичної спільноти на основі цінностей і принципів Помаранчевої революції (*див. „Свобода", ч. 36*).

16 вересня В. Ющенко взяв участь в засіданні „круглого столу" на тему: „Створення передумов для ефективного управління" в рамках конференції „Гльобальна ініціятива Клінтона". Серед учасників конференції були Тоні Блейр, Шимон Перез, Кондолізa Райс, Король Йорданії Абдула.

Підтримуючи діялог з іншими учасниками „круглого столу", Президент України заявив, що на його переконання, знаменником „лікування" численних проблем, які сьогодні існують в світі, не можуть бути виняткова галузеві проєкти – медичні, освітні, ґуманітарні, соціяльні тощо. Таким гльобальним знаменником, що дає стратеґічну відповідь, як уникати подібних викликів, є проблема демократизації, а на її основі – поліпшення системи управління, діялогу громади і влади, яка вже знаходить конкретні відповіді на конкретні виклики, переконаний В. Ющенко.

Стосовно руху „ініціятива Клінтона" В. Ющенко сказав, що її сила якраз полягає в тому, що це не є альтернатива якомусь інститутові, натомість є способом подивитися на ліквідацію загроз чи проблем через інший механізм, через інші уявлення.

У рамках цієї конференції В. Ющенко мав зустріч з колишнім Президентом США Билом Клінтоном.

16 вересня Президент України В. Ющенко та його дружина Катерина Ющенко також відвідали в Ню-Йорку місце, на якому стояли хмарочоси Всесвітнього торговельного центру, знищені під час теракту 11 вересня 2001 року. Президентське подружжя поклало квіти з пам'ять про загиблих під час трагедії. Спілкуючись із журналістами, Президент зазначив, що загроза тероризму – одне з питань, на яких нині ООН не має швидкої відповіді. Ефективна боротьба з цим лихом можлива лише через злагоджену міжнародну політичну безпеку. Президент зазначив, що в правовому полі Україна зробила вже багато в цьому напрямку як держава, що перебуває у чітко зафіксованому таборі країн, які борються з тероризмом.

В. Ющенко взяв участь у церемонії відкриття представництва „Укрексімбанку" 16 верес-

(Закінчення на стор. 8)

Президент України В. Ющенко (ліворуч) та голова правління Державного експортно-імпортного банку України Віктор Капустін на урочистій церемонії відкриття представництва банку в Ню-Йорку. *Фото УНІАН*

Зміни до Конституції – гальмо?

Прогнозуючи економічний і політичний розвиток України на кінець цього і весь наступний рік, авторитетний англійський тижневик „Економіст" (*„Свобода з 12 серпня, ч. 32*) припускає, що одним з чинників стримування позитивних змін в Україні може стати політична реформа, у висліді якої Верховна Рада здобуде значно більші повноваження, ніж мала їх дотепер. Бо, мовляв, коли й тепер парлямент не надає належної законодавчої підтримки урядові, то посилення ролі депутатів, між котрими рідко панує згода, зробить утворення проурядової більшости у Верховній Раді після виборів у березні 2006 року ще проблематичнішим, ніж це було раніше. То нащо ж було отаким чином „вдосконалювати" Конституцію, якщо це потягне за собою нові і, головне, – цілком передбачувані проблеми?

Дискусії з приводу змін до Основного Закону України точилися майже безперервно від початку 2002 до кінця 2004 року. В парляменті висувалися й обговорювалися різні проєкти. Далеко не всі депутати розумілися на тонкощах справи, вже не кажучи про звичайних громадян. Суспільна маса мусила вдовольнятися загальною формулою: була президентсько-парляментська республіка, а тепер буде парляментсько-президентська. Народові це було абсолютно все одно. На той час він вже не вірив ні одній, ні другій половинці цього словосполучення, взагалі не вірив політиці, котра дозволила суспільству поділитися на купку олігархів-мільйонерів чи й мільярдерів і зубожілу народну масу. Проти змін в Конституції виступала частина опозиції, зокрема „Наша Україна" і бльок Юлії Тимошенко. „За" горою стояв соціяліст О. Мороз, що було досить дивним: несхитний антикучміст опинився на боці провладної більшости ВР.

Вразливе місце в позиції В. Ющенка „солідарно" роз'ятрювали і кучмісти, і ліві: мовляв, він не хоче змін, бо ставить власні інтереси над суспільними – у випадку обрання його президентом має намір зберегти недоторканими теперішні – „занадто великі!" – повноваження глави держави. І В. Ющенко не встояв. 8 грудня 2004 року Верховна Рада більшістю голосів, серед якої були й „нашоукраїнці", затвердила законопроєкт ч. 4180, тобто зміни до Конституції України. Принциповим противником цієї реформи залишився лише бльок Юлії Тимошенко. Оскільки такий поділ зберігається донині, це спонукає думати, що прийнятий закон – не зовсім однозначний, в ньому мусить знайтися не тільки хибне, але й щось правильне, корисне. Наприклад, годі заперечити проти підвищення ролі Верховної Ради у зформуванні уряду. В усіх демократичних країнах уряд приходить, так би мовити, з дверей парляменту. Цілком нормальним є положення, згідно з яким Кабінет міністрів складає свої повноваження перед новообраною Верховною Радою. Не викликає сумнівів заборона президентові застосовувати право вето на закони про внесення змін до Конституції. Нормальне також – право уряду призначати керівників центральних органів виконавчої влади (крім міністерств).

Все ж вади і хиби, мабуть, переважують. Експерти-юристи вважають, що збільшення на один рік терміну повноважень Верховної Ради, замість збалансування державної влади, практично означатиме перекіс повноважень на користь парляменту. Це положення ще більше віддалить депутатів від народу, вплив суспільства на парлямент послабиться. Спеціялістів-теоретиків занепокоює положення про „коаліцію депутатських фракцій": невідомо, що можна вважати коаліцією і хто її має визнати як таку. Але найгострішу суперечність спричинює новий порядок формування Кабінету міністрів. Невідомо, чому міністер оборони і міністер закордонних справ мають призначатися Верховною Радою за поданням президента, інші ж – за поданням прем'єр-міністра. Особливо мало логіки в праві ВР звільняти міністра оборони і міністра закордонних справ без будь-якого погодження з президентом і прем'єр-міністром.

„Ця реформа розбалянсує владу в країні... Власне кажучи, це монопольна влада в руках трьох-чотирьох людей у країні", – сказала Ю. Тимошенко в інтерв'ю для газети „Комерсант" 10 серпня. Жаль, якщо її передбачення справдиться. І ще одне: після відставки з посади прем'єра Ю. Тимошенко ще активніше виступатиме проти, оскільки наступний період її політичної кар'єри буде, швидше за все, пов'язаний з боротьбою за президентське крісло. Зміни до Конституції набувають чинности 1 січня 2006 року.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наше бенкетування

Публічні „бенкети" з приводу вітання наших славних осіб стали у нас дуже популярними і модними. Розуміється, такі вітання, які уможливлюють більшій кількості осіб рівночасно бачити цю славну людину та слухати її слів, а, може, ще і зробити добру світлину, це гарний спосіб участи та гарна пам'ятка. На жаль, однак усі ці теперішні бенкети мають багато своїх „але", які, може, слід було б брати у майбутньому до уваги. Саме такі, „але", що насуваються після останнього „бенкетового" досвіду і це не тільки мені, але також іншим „досвідченим" у цій ділянці громадсько-товариського нашого життя, буду старатися подати до роздуму і уваги не тільки читачів „Свободи", але, перш усього, різних організаторів громадського життя.

Час тепер замислитися на тему останніх бенкетів, їхнього змісту і висліду. Бо як добре поставила питання одна із наших активних осіб в громадсько-науковому житті: „Навіщо ми такі бенкети влаштовуємо? Напевно не тому, щоб слухати довгих розмов про „батьків народу" чи довгих молитов, і не тому, щоб згадувати широко причину бенкетування. Радше тому, щоб висловити почесній особі, а тут був на думці Президент України, певні побажання громади та почути думки на тему актуальних для нас питань".

Здається, що ми забуваємо часом громадські пріоритети і те, якою повинна бути пропорція певних справ. Як слушно завважили учасники останнього громадського, так довго очікуваного бенкету на привітання Президента України, бракувало в ньому щирого слова від представника нашої громади, про її проблеми, про справи української мови, культурної спадщини та усі інші, що постійно турбують діяспорну громаду. Про ці справи не мав часу сказати нам наш Президент, однак ми повинні були в якийсь спосіб їх висловити, принаймні короткими словами, або дати до пізнання, що вони для нас болючі, та що ми про них завжди пам'ятаємо.

Ми забуваємо про деякі справи або забуваємо, якою повинна бути пропорція певних справ. Дуже гарно, що учасники гучно вітали відомого спортовця та посадили при одному з перших столів. Але ж з Президентом приїхав також науковець, професор і Президент Національного університету „Києво-Могилянська Академія". Чи хтось із ведучих звернув на нього увагу? Чому його не привітали і посадили при дуже віддаленому столі?

Усе це, може, дрібні справи, але коли ми усі тут вітали як „господарі" найважливішу сьогодні особу в Україні, то хочеться, щоб це вітання у вже популярній формі бенкету, було продумане спершу до усіх подробиць і не насувало ніяких „але" після їх відбуття.

Це добре, що великій частині учасників бенкету залишаться світлини, які вони дуже пильно робили дослівно без перерви, але поруч оцих світлин треба б згадати також моральний успіх рідкісної для діяспорних українців нагоди бути близько Президента України, слухати його важливі думки про нашу Україну та сказати йому дещо і про нас, а не тільки мати ще одну його світлину на згадку.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик **(973) 292-9800 дод. 3041**
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська **(973) 292-9800 дод. 3040**
adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола **(973) 292-9800 дод. 3042**

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

З любов'ю до рідного села Улюча

В липні цього року був в мене син зі своєю сім'єю з Канади. Привіз мені примірник часопису „Свобода". Уважно я його прочитав, довідався про життя наших людей, розкиданих по усіх чужинах. Моя любов до всього, що наше, передана мені батьками, дає овочі у вигляді віршів, які пишу в вільний час. Пишу про наше – підкарпатське, наше – лемківське, а загалом кажучи наше – українське. Пишу про те, що бачу і чую. Пишу більше сорока років. Пишу мовою батьків, знаю, що вона може не зовсім літературна, а все ж таки це мова нашого села, це теж наша українська мова.

Не знаю, чи маю хист висловити своє велике прив'язання до того славного, колись великого рідного села Улюча, де народився автор мелодії нашого народного гимну „Ще не вмерла Україна". Я був несповна річною дитиною, коли викинули мене і моїх батьків, і всіх односельчан з нашого, вже спаленого Улюча. Наше село спалили поляки у 1946 році. Сім'ю мою привезли на так звані „відзискані землі" біля міста Зелена Ґура. Тут я вчився ходити, говорити і слухати. Батьки – в хаті, а й не тільки в хаті, говорили по-своєму, хоч польську мову знали не гірше, ніж інші жителі села Богачова, де проживали.

Я слухав і вписував в пам'ять кожне слово, кожну історію з нашого Улюча. А коли у 1956 році батько взяв мене з собою до Улюча, я побачив хащі, бур'яни, кропиву, де колись стояли хати, то любов до знищеного села стала ще більша. Любов до свого села, до Улюча, любов до свого народу, до батьківщини я передав своїм синам і вірю, що вони цю любов понесуть у майбуття.

Посилаю мої вірші про рідну землю, про Улюч, та взагалі про те, чим жила і живе моя душа. Якщо можна, то прошу помістити їх на сторінках вашого часопису.

Василь Шляхтич,
Вільканово, Польща

Зірка ще тліє

Блакить сіяє
Овочі осінь принесе
Гримить довкола
Овочі миють
Мовчазні люди стають
Утікають змії
Кінець розпуки
Радіє школа
А байстрюкам
Їжиться чуб
На голові
Оков немає!

1988 р.

* * *

Через Батьківщину мою
Хвилі сучасності йдуть
в майбутнє
Кидають гнів беруть судьбу
Неначе воду каламутну
П'ють все минуле
А тепер
Коли надія біля хати
З переляку вмирає мати
Запитання само росте
Куди тепер нас понесе
Шлях заростає бур'янами
Батьків не стало
Сироти
Мабуть своїми йдуть стежками
Кажуть майбутність це є ми
Байдуже їм що стара хата
А в ній маленькі всі віконця
Хоч є просторі в ній кімнати
Все ж таки ніяк жить без сонця.
Ну все це правда ми це знаєм
Діло в тому що ми слабкі
Та те що хата не є з краю
І повмирали вже майстри
Ми привикли до темноти
Та нас сьогодні зірка гріє
Що весь час світить з півночі
І так ми живем.
Батьки померли сестри хворі
Рятуйте хату ще є час
Тепла не дасть вам тая зоря
Та світла вам також не дасть
Рятуйте хату досить ждати
Не дайте псутись фундаментам
Живих майстрів час відшукати
Щоб знання віддали студентам.
Рятуйте хату просіть Бога
Якого не всі ще пізнали
Щоб завернув усіх з дороги
Яка веде вас у пропале.

1988 р.

* * *

Іду у церкву, гну коліна,
Або простісенько стою.
Молюся. Молитву свою
Тобі несу я, Україно
До Всемогучого Отця,
Щоб мудрість дав усім в народі.
Сказав хто правий, а хто злодій.
Народ хай скаже своє Я.
Хай мудрість завершить дорогу
Улюблена Батьківщино,
З молитвою іду до Бога
Хай пошле правду і добро
Тобі, кохана Україно,
На всі майбутні Твої дні.
Вірю, що Бог Тебе не кине
Та скажи, як далі йти.

2004 р.

Л. Стадник – найвища людина світу

Л. Стадник і Є. Кий

Леонід Стадник, найвища в світі людина, живе на Житомирщині, в селі Кілку, разом з мамою і сестрою. Мати і сестра – інваліди. Сім'я живе дуже бідно – рятує їх город і корова. Леоніду 34 роки, він має 8 стіп 4 інчі зросту та далі росте.

До 12-го року життя Леонід ріс нормально, але мав операцію на мозкову пухлину, яка спричинила інтенсивний ріст. Леонід закінчив середну школу зі золотою медалею, і сільськогосподарський університет з відзнакою, але зараз працювати не може через свій ріст, який переобтяжує його серце. Він отримує тільки допомогу 310 гривень місячно (62 дол).

Цього літа Леоніда відвідала, щоб передати малу допомогу Віра Принько, директор канцелярії ЗУАДК-у в Києві, разом зі студентом з Америки Євгеном Києм. Для зрозуміння різниці в рості між Леонідом і Євгеном, подаємо фотографію.

Леонід потребує фінансової допомоги на ліки, одяг, а особливо на взуття, яке мусить бути для нього зроблене на замовлення. Датки просимо пересилати на адресу ЗУАДК-у: „United Ukrainian American Relief Committee – Leonid Stadnik", 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. За дальшими інформаціями просимо телефонувати на число: (215) 728-1630.

ЗУАДК

Читачі пишуть про політичне життя

Вересень на листи від читачів не щедрий – люди повертаються з літніх відпусток, готують дітей до школи. Усе ж чимало листів надійшло звідусіль до редакції.

Федір Габелко з Австралії надіслав велику статтю „Московська патріярхія – чинник імперської політики", у якій докладно аналізує дії Московського патріярхату проти українських церков впродовж усієї історії, починаючи від Петра Першого і до сучасности.

Іван Івахів з Денверу, Кольорадо, в статті „Що деякі американські патріоти про Америку думають" досліджує проблеми закордонної політики США, вважаючи, що держава не повинна втручатися в чужинські справи.

Відомий письменник-гуморист **Ро-Ко** з Канади у фейлетоні „Ой кум до куми залицявся" іронізує з приводу кумівських зв'язків Президента України В. Ющенка і вимушених цим кумівством обіцянок.

Віталій Копитко з Чикаґо в спортовому огляді з життя боксерів пише про поєдинки відомих бійців і взаємини покровителів боксу.

Два вірші до свята Незалежности України написав **Дмитро Дорофєєв** з Луганська, який, зокрема пише: „Я чую слово Незалежність й в душі розпалюю вогонь. Я відчуваю з вами єдність, узявши прапор у долонь". Дуже щирі почуття, хоча прапор краще брати *у долоню...*

Сільська вчителька-пенсіонерка **Наталя Кушнір** з Полтавщини написала вірш, в якому закликає людей до взаємоповаги і любови:

Робіть для людей щось хороше,
Кажіть лише теплі слова,
Плече підставляйте під ношу,
Щоб легшою ноша була.

Леся і Юрко Раковські переслали лист ігумена Гошівського Святопреображенського Василіянського монастиря Пантелеймона Саламахи, який просить допомоги на відновлення обителі. За інформаціями з цього питання можна звертатися до Раковських на тел.: (631) 591-1312.

Лише дві літери, а зміст – інший

Щиро вдячний за те, що мій вірш, „Українці мої" був надрукований в „Свободі" 26 серпня. Однак в одному місці вкралася помилка, що змінює зміст. Я написав: „Хмельницького слава померкла в „Єдіной", бо знову кайдани й неволю несла". А надруковано: „Бо знову кайдани і волю несла". Просив би в одному з чисел виправити цю незначну помилку.

Федір Швець.
Сакраменто

Шукаю приятелів в Америці

Я живу в Одесі. Мені 39 років, я член Першої Одеської церкви Євангельських християн баптистів. Я інвалід, хворий на м'язеву дистрофію і багато років прикутий до ліжка. Брати в Христі возять мене в інвалідному візку на Богослуження. На день народження, 21 липня, купили комп'ютер про котрий я мріяв багато років, і тепер я можу користуватися електронною поштою.

Мрію познайомитися з українцями, які живуть в далеких країнах і зберегли рідну мову та традиції. Якщо хтось захоче зі мною листуватися, я буду дуже радий. Моя адреса: вул. Комітетська, 11/17, кв. 63, буд. 1, Одеса, 65091 Ukraine. Тел.: (38048) 714-5254. Електронна пошта: v_matveychuk@rambler.ru

Валерій Матвійчук,

Катерина Ющенко влаштувала прийняття з української культури

НЮ-ЙОРК. – 15 вересня відбулося офіційне прийняття від імені дружини Президента України Катерини Ющенко на честь дружин провідників держав – учасниць 60-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН. Прийняття, яке відбулося в Українському Інституті Америки, було присвячене представленню культурної спадщини України. Під час прийняття Катерина Ющенко поділилася своїм досвідом праці у благодійному фонді „Україна 3000" і запросила охочих до співпраці з українськими благочинними організаціями. Дружина Президента також розповіла про Український Інститут Америки, мета якого – представляти українську культуру на американській землі.

Гостями заходу були понад 150 осіб – дружини провідників держав та урядів – учасників ювілейної 60-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН, зокрема, дружина Генерального секретаря ООН Нан Анан, дружина Президента Республіки Польща Йоланта Кваснєвська, дружина Президента Словаччини Сільвія Гаспаровічова, дружина Президента Лівану Андреа Лахуд, а також представниці американських фармацевтичних підприємств, фундацій, неприбуткових організацій, діячки культури, лікарі, активістки українських громадських і організацій.

Гості ознайомилися з творами українського мистецтва – аванґардним малярством, дитячими малюнками, зразками сучасної скульптури і кераміки.

Зліва: Нан Анан, Катерина Ющенко, дружина Генерального консула України в Нью-Йорку Світлана Погорельцева на прийнятті. *Фото: І. Яросевич*

Йоланта Кваснєвська

Зліва: Оля Гнатейко - Український Музей в Нью-Йорку, Сільвія Гаспаровічова, Тамара Ґало - УККА, Ларуса Кий - ЗУДАК.

Нью-Йорк ...

(Закінчення зі стор. 5)

ня в Нью-Йорку. Державний експортно-імпортний банк України – універсальна кредитно-фінансова установа з стовідсотково державним капіталом. „Укрексімбанк" належить до групи найбільших банків України, має філії в обласних центрах та великих індустріяльних містах України. Представництво банку в Нью-Йорку сприятиме розширенню можливостей та присутности цього банку на ринку США.

На урочистому відкритті В. Ющенко та голова правління акційного товариства „Державний експортно-імпортний банк України" Віктор Капустін перерізали символічну стрічку.

Після цього Президент України спілкувався з представниками найбільших европейських банків, зокрема, „Deutsche Bank" та „UBS", які були присутні на церемонії. У ході спілкування порушувалася тема розвитку банківської системи в Україні.

Перебування В. Ющенка, його дружини К. Ющенко і делегації в Нью-Йорку було коротким, але сповненим праці на благо України. Американські українці висловлювали задоволення тим, що напружена офіційна програма усе ж не завадила Президентові у його спілкуванні з українською громадою, відвіданні Українського Музею в Нью-Йорку, участі у бенкеті в готелі „П'єр" *(див. ст. 10)*. Ці зустрічі надовго залишаться добрим спогадом українців Нью-Йорку, Нью-Джерзі та сусідніх штатів.

17 вересня Президент разом з дружиною відбув літаком із Нью-Йорка до Філадельфії.

У неділю, 18 вересня, увечорі, було подано інтерв'ю Президента України В. Ющенка відомому телеведучому Ларі Кінґові в його програмі „Larry King Live" на каналі телемережі Сі-Ен-Ен, яке Президент записав раніше. Він наголосив на важливості українсько-американських взаємин для розвитку міжнародної політики України.

„У нас є стратегічна мета, вона дуже ясна. Ми маємо „дорожню карту" взаємин на міжнародній арені", – сказав Президент, наголосивши, що Україні „потрібні партнери, щоб пройти цей шлях", і Сполучені Штати є стратегічним партнером України.

В інтерв'ю В. Ющенко назвав першочергові завдання України на міжнародній арені. Серед них, зокрема, у сфері взаємин з США, отримання статусу країни з ринковою економікою, підписання з США двостороннього протоколу про взаємний доступ на ринки товарів і послуг, скасування поправки Джексона-Веніка, вступ України до СОТ. Після цього, за словами В. Ющенка, вже наступного року Україна планує розпочати переговори з Евросоюзом про формування зони вільної торгівлі. Загалом, за оцінкою Президента, останні кілька місяців продемонстрували радикальне поліпшення взаємин України зі Сполученими Штатами, НАТО та Евросоюзом.

Л. Хмельковський

Митрополит УКЦ Стефан Сорока на святі уділив благословення Усі фото: Христина Лев

Катерина і Віктор Ющенки у Філядельфії

Філядельфія ...

(Закінчення зі стор. 1)

українських американців, які вимахували українськими та американськими прапорцями.

Понад 2,000 осіб були свідками годинної церемонії. Вони тепло та з ентузіязмом вітали Президента В. Ющенка. Серед них були українські американці не тільки з Філядельфії, але й з Ню-Йорку, Ню-Джерзі, з околиць Вашінґтону і Балтимору, з інших міст Пенсильванії.

Промовляючи, Президент В. Ющенко визнав чисельну присутність українців і підкреслив, що йому приємно та радісно бачити привітання з Тисмениці, Тернополя, зокрема коли людина віддалена тисячами кілометрів від рідної домівки. (*Повний текст промови подаємо на ст. 1-11*).

Філядельфійську медалю свободи засновано 1988 року, нею завідує неприбуткова Філядельфійська фундація для вшанування особистости чи організації з будь-якої частини світу, що виявила провідництво та передбачливість у змаганні за свободу совісти чи волі від насильства, неуцтва, втрат. Шестеро з нагороджених в минулому здобули також нагороду Нобля за мир. Президент України свою 100,000 грошову нагороду віддає фундації „Україна 3000", котра забезпечує медичну допомогу дітям України.

Президента В. Ющенка та його дружину Катерину на пополудневій церемонії нагородження привітали традиційним хлібом і сіллю члени танцювального ансамблю „Волошки". Соліст нюйоркської Метрополітальної опери Стефан Шкафаровський могутнім голосом заспівав американський національний гимн, а Український хор Філядельфії заспівав український національний гимн.

Митрополит Української Католицької Церкви Стефан Сорока уділив благословення.

Джим Гарднер, коментатор філядельфійського 6-го телеканалу, був ведучим церемонії. Згаданий телеканал передавав цілу церемонію вручення Медалі Свободи з місця події. Губернатор Е. Рендел у своїй промові підкреслив важливість демократії для Філядельфії, вогнища Американської Конституції, і звертаючись до В. Ющенка, зазначив як у Філядельфії, з віддалі 9,500 миль, усі спостерігали, як він виборював демократію для своєї країни під час Помаранчевої революції, додаючи, що в нього немає сумніву в тому, що коли б Президент В. Ющенко жив у 1776 році, то стояв би поруч Джона Адамса і Джорджа Вашінґтона.

Конґресмен К. Велдон, відомий довголітній прихильник України в Конґресі, пригадав публіці про квітневу візиту Президента В. Ющенка до Вашінґтону, коли він від української громади Філядельфії, вручив Президентові В. Ющенкові помаранчево-білий однострій філядельфійської гокейової дружини „Флаєрс" з написом „No. 1 Yushchenko".

Присутніх вітав також чемпіон світу з боксу Віталій Кличко, підкреслюючи, що для нього велика честь бути у рідному місті Роки Балбоа та вогнища демократії. (*Рокі Балбоа був чемпіоном боксу, котрого прославив актор Силвестер Сталон у голівудському фільмі „Рокі"*). Його слова були схвалені гучними оплесками мешканців Філядельфії. Після показу короткого відеофільму про Президента В. Ющенка, котрий підкреслював його змагання до влади включно з уривками від Помаранчевої революції, посадник Філядельфії Дж. Стріт вручив Президентові України Філядельфійську медалю свободи.

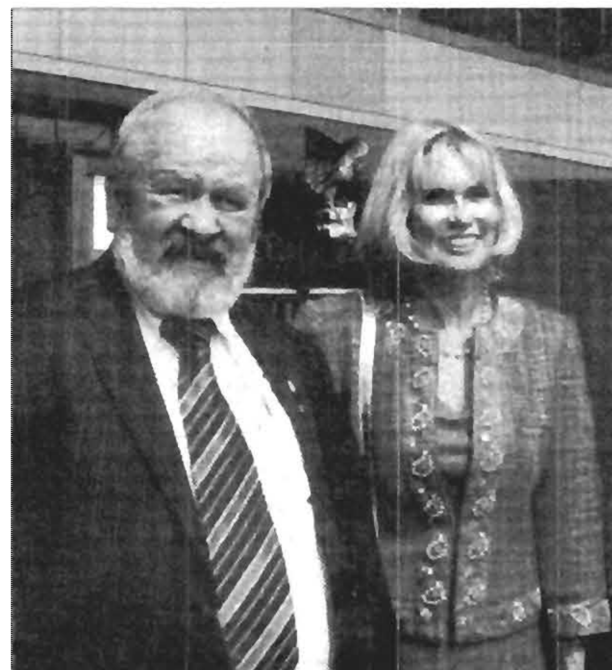
У своїй промові Президент В. Ющенко подякував Філядельфійській фундації та підкреслив, що українці були першими в Европі, що мали Конституцію: „Ми українці горді тим, що перша в Европі Конституція була українською. Пилип Орлик її автор у 1710 році став першим провідником нації, який принародно присягнув на ній. Йому належить головна думка історичного документу – виводити права і вольності не від доброго монарха, а від Божої милости та згоди вільних і рівних людей".

Уляна Мазуркевич, президент Українського комітету людських прав, так висловилася про церемонію: це є зворушливим, що на тому самому місці, де впродовж десятків років ми демонстрували в дощі та снігу, вимагаючи людських прав в Україні, свободи для політичних в'язнів, що в кінці особа, яка взяла на себе справжні ідеали демократії та справедливости, чоловік, який символізував вагомі ідеї Помаранчевої революції, стояв перед нами та приймає Медалю свободи.

У. Мазуркевич була головою Привітального комітету української громади, що складався з 40 українських організацій філядельфійської околиці, банків і установ, які прямо працювали з Філядельфійською фундацією в організуванні церемонії та бенкету.

Після церемонії вручення Президентові України Філядельфійської медалі свободи відбулася коротка пресова конференція, відвідини катедри Непорочного Зачаття, де відслужено Молебень (дивись в наступному ч. 39). У вечорі в Конституційному центрі відбувся урочистий бенкет.

Христина Лев

Президент НАУКМА Вячеслав Брюховецький і голова вітального комітету Уляна Мазуркевич

Наймолодші учасники торжества прийшли з українськими прапорцями

Хліб та сіль від українців Філядельфії – Президентові України

Українська громада Нью-Йорку тепло вітала Президента України

Під час бенкету (злів): Борис Олійник, Віктор Ющенко, Катерина Ющенко, Борис Тарасюк, о. Іван Лишик. *Фото: Л. Хм.*

НЮ-ЙОРК. – Численна українська громада, а також представники американських кіл зібралася 16 вересня в бенкетній залі готелю „П'єр" на П'ятій авеню, щоб привітати Президента України Віктора Ющенка, його дружину Катерину Ющенко і членів офіційної делегації України на 60-ту сесію Генеральної Асамблеї ООН. Президент України прибув також на церемонію вручення йому в Філядельфії Медалі Свободи. Це була перша його візита до Ню-Йорку як провідника держави.

Спершу був коктейль, під час якого тривали знайомства, розмови, зустрічі старих знайомих і приятелів. Пізніше, о восьмій, учасників бенкету було запрошено до бенкетної залі. Голова Українського американського комітету Тамара Ґало оголосила бенкет розпочатим і представила Михайла Савківа молодшого (УККА) і Уляну Кекіш (СУА), які проводили програмою.

Віталій Кличко серед прихильників

Президент затримався, тому після молитви пароха Української католицької церкви св. Юра о. Бернарда Панчука присутні розпочали вечерю, а тим часом у передпокоях готелю почувся рух, численні фоторепортери поспішили туди і до залі від них перейшло хвилювання: прибув Президент!

Віктор Ющенко і його дружина Катерина, міністер закордонних справ України Борис Тарасюк, президент СКУ Аскольд Лозинський, священики, члени комітету зайняли місця за столом для почесних гостей, після чого В. Ющенко запросив зі залі до свого столу члена делегації, відомого поета Бориса Олійника, а трохи згодом привітав появу на залі свого радника чемпіона світу з боксу Віталія Кличка, якого заля зустріла щирими оплесками.

Соліст Метрополітальної опери Стефан Шафаровський при підтримці залі заспівав гимни США і України, після чого о. Бернард Панчук звернувся до високих гостей з вітальною промовою і виголосив молитву за Україну.

Було проголошено тост за Президента В. Ющенка і його дружину Катерину Ющенко, який завершило потужне „Многая літа".

Під час вечері відбулося представлення ряду гостей з числа осіб, які посідають високі державні посади, зокрема Постійного представника України в ООН, посла Валерія Кучинського і Генерального консула України в Ню-Йорку Сергія Погорельцева з дружинами, діячів української громади, спонзорів бенкету.

З промовою виступив Аскольд Лозинський, який застеріг, що має промову написаною, тому не говоритиме довго, розвеселив присутніх анекдотом про В. Януковича, після чого перейшов до розповіді про участь української громади у виборах Президента, висловив ряд побажань щодо проблем, котрі чекають на вирішення в Україні. У залі ряд його заяв було підтримано оплесками.

Тепло говорив про Україну та її Президента В. Ющенка колишній Посол США в Україні Вілям Мілер, який назвав В. Ющенка своїм приятелем.

Зі словами щирої подяки за теплу зустріч звернулася до учасників бенкету Катерина Ющенко, спершу зазначивши, що не часто їй доводиться промовляти першою від свого чоловіка. Далі вона розповіла про важкий стан, який успадкувала Україна в площині рівня життя і соціяльного забезпечення населення, лікарської допомоги, умов виховання дітей, висловила надію на підтримку закордонного українства у подоланні цих негараздів.

Тепло зустріли учасники вечора вихід на трибуну Президента України Віктора Ющенка, який промовляв

(Закінчення на стор. 11)

На бенкеті 16 вересня в Ню-Йорку (зліва): Президент НАУКМА Вячеслав Брюховецький, Святослава Качарай, Президент УНСоюзу Стефан Качарай

Зліва: керівник Головної служби зовнішньої політики Секретаріяту Президента Валерій Гребенюк, скарбник УНСоюзу Рома Лісович, підприємець Орест Федаш на бенкеті 16 вересня.

Промова...

(Закінчення зі стор. 1)

його і розуміють його мову. Тільки свобода захистить найдорожче – дітей, родину, працю, достаток. Тільки демократія дозволить людині жити в повазі до невід'ємних прав, якими її наділив Творець.

Скріплюючи своїми підписами Конституцію, батьки-засновники були певні своєї високої місії. „Ми працюємо на благо всього людства", – вірність цих пророчих слів Томаса Джеферсона підтвердив весь подальший хід історії.

Автори Конституції і Декларації незалежности знали, що їхнє творіння зібрало воєдино весь дорогоцінний досвід свободи, здобутий народами і державами. У тому досвіді був і український внесок.

Ми, українці, горді тим, що перша в Европі Конституція була українською. Пилип Орлик, її автор, у 1710 році став першим провідником нації, який принародно присягнув на ній. Йому належить головна думка історичного документу – виводити права і вольності не від доброго монарха, а від Божої милости та згоди вільних і рівних людей.

Американська Конституція здійснювала прорив в одвічній боротьбі людства за свободу. Мене охоплює хвилювання, коли я думаю, що саме звідси почався її переможний поступ. Він триває вже понад два століття. Його не зупиняють ні залізні завіси, ні колючий дріт на кордонах, ні старі лінії поділу. Польська „Солідарність", чеська оксамитова революція, падіння берлінської стіни – за життя тільки одного покоління людей демократія повністю змінила европейський простір. Українська нація першою продовжила ці зміни у XXI столітті.

Мирна, красива перемога Помаранчевої революції продемонструвала всю силу свободи. Вона довела – повага до людської гідности, справедливість і незалежність є найвищими цінностями для українців. Вони живуть у серцях мільйонів людей. Заради них вони вийшли на Майдан Незалежности в Києві, на вулиці сотень міст і сіл. Вони вистояли і перемогли.

Шановні пані і панове!

Ваше рішення про нагородження мене Медалею свободи – це велика честь для мене.

Я вдячний Філадельфійській фундації і всім благородним людям, які висунули і підтримали мою кандидатуру. Спасибі, дорогі друзі, за визнання моєї праці, за повагу і підтримку!

Ще раз дякую за високу честь і хочу особливо наголосити – зі мною її поділяють мільйони і мільйони моїх співвітчизників. Їхнє терпіння, мужність і гідність заслужили цю відзнаку. Українському народу, всім громадянам вільної демократичної України я присвячую цю нагороду.

Не група людей, не одна політична сила, а весь український народ визначив свій демократичний шлях у майбутнє. Ми вже ніколи не звернемо з нього. „Коли свобода пускає коріння, її ріст неможливо спинити", – ці слова належать Джорджу Вашінґтону. „Свободу не спинити", – так це переконання звучить у присязі, яку повторював увесь помаранчевий Майдан. Ми назавжди залишимося вірними їй.

Свобода і демократія дали американській нації силу в короткий термін перетворити дикі пущі і степи на прекрасну процвітаючу країну. Нам, українцям, вони дають силу для оновлення країни. Наша мета – дати усім громадянам упевненість у завтрашньому дні, забезпечити справедливість і верховенство права. Ми бачимо свою країну територією вільної процвітаючої економіки і високих соціяльних стандартів, гідною участі в Об'єднаній Европі. Ми бачимо себе у великій родині демократичних народів світу.

Пані та панове!

Перед нами непроста дорога, але ми готові її здолати. Ми вже почали змінювати наше життя. Переконаний – у короткий термін добитися таких помітних змін може тільки сильна і вільна нація. В Україні вже можна вільно висвітлювати свої думки. Більше немає тем і осіб, закритих для критики. Наближаються перші вільні парламентські вибори.

Для перемоги над бідністю Україні ще треба багато зробити. Але мільйони людей вже побачили світло в кінці тунелю. Солідарність і відповідальність стають нормою життя держави. Держава вперше пропонує підприємцям партнерство замість переслідувань.

Ще раз підкреслюю – ці зміни відбулися всього за декілька місяців. Наша демократія ще дуже молода і нам усім ще треба вчитися жити в її яскравому світлі.

Я глибоко переконаний – наша нація достатньо сильна, щоб піднятися до високої відповідальності за державу і за свою долю. Її вже ніколи не звести на манівці міжусобної боротьби. Відповідальні політичні сили об'єднуються навколо національних завдань. Процес демократичних змін буде йти виключно в демократичному руслі, на засадах Конституції і верховенства права.

Мені близька унікальна повага Америки до своєї Конституції, яку демонструє це урочисте місце.

Переконаний, що будь-які зміни в українській Конституції мають відбуватися тільки після досягнення згоди серед політичних сил і в суспільстві. Основний закон має належати поколінням, а не переписуватися під мінливі погляди тих чи інших політиків.

Шановні друзі!

Ми ніколи не забудемо солідарність, яку у вирішальний час виявили до українського народу американці і вся світова демократична спільнота. У лічені дні був наведений міцний міст єднання. Ми побудували його з наймiцнішого матеріалу – наших спільних уявлень про добро і зло, про правду і кривду. Вірю – на ньому триватиме активний рух в обидві сторони.

Сьогодні ми поділяємо біль Сполучених Штатів, які зазнали удару стихії. Україна однією з перших запропонувала свою допомогу постраждалим. Ми віримо, що американська нація перетворить силу свого духу на силу творення, як це вже не раз бувало у вашій історії.

Нове тисячоліття несе людству нові виклики, нові загрози і кризи. Джон Кеннеді колись нагадав, що слово «криза» китайською мовою складається з двох ієрогліфів. Один із них означає небезпеку, інший – можливості. Вірю, що єднання вільних народів навколо істинних демократичних цінностей відкриє небачені можливості. Ми спільно будемо використовувати їх.

Шановні пані та панове!

Дорогі друзі!

Я приймаю цю Медалю як присягу на вірність. Я передам її своїм дітям разом з медалями мого батька, солдата Другої світової війни, в'язня Освєнціму. У моїх очах вони знаходяться поряд – це знаки свободи, здобуті моїм народом. Вони нагадують про ціну, заплачену за неї, і про наш обов'язок – нести і берегти цей безцінний дар Божий. Це – наше покликання. Ми будемо берегти його.

Нехай Бог благословить Америку! Нехай Господь Бог береже Україну!

Дякую за увагу,

Виступ...

(Закінчення зі стор. 1)

Ми принесли сюди своє прагнення миру. Ми готові всіма засобами протистояти загрозі війни. Сподіваюся, що українські миротворці під прапором ООН ще не раз доведуть свою мужність і професіоналізм.

Мені випала честь представляти народ, який пліч-о-пліч з вільними націями звільнив людство від нацистської чуми. Я переконаний – спільними зусиллями людство може відвести багато інших загроз.

У ці дні ми вшановуємо пам'ять жертв 11 вересня і поділяємо біль потерпілих на півдні Сполучених Штатів. Перед нами застереження – існують виклики, яким жодна нація не зможе протистояти самотужки.

Україна є активним учасником колективної боротьби з тероризмом. Ми вважаємо, що потрібно знищити саме середовище, яке живить вірус терору – нетерпимість, тиранію, нужду і приниження.

Україна вже внесла непересічний вклад у світову безпеку, першою добровільно відмовившись від ядерної зброї. Наша позиція – поставити під суворий міжнародний контроль ядерні технології, запобігти розповсюдженню зброї масового знищення.

Наступного року минає 20-та річниця Чорнобильської катастрофи. Сподіваюся, що ця дата спонукає всіх усвідомити вселюдську соціяльну і культурну глибину цієї трагедії, дозволить нам спільно діяти для подолання її наслідків.

Шановні лідери сучасного світу!

Ми зобов'язані не допустити в XXI столітті злочинів проти людства і людяності.

Я звертаюсь до вас від імені нації, що втратила у Голодоморі 10 мільйонів людей. У погоні за фальшивими вигодами уряди багатьох країн тоді відвели очі від геноциду, організованого щоб знищити наш народ. Ми наполягаємо – світове співтовариство має сказати правду про цей злочин. Тільки так ми підтвердимо – байдужість більше ніколи не заохочуватиме злочинців.

Високі ідеали ООН надихали українців у боротьбі за права людини, за її гідність, за незалежність своєї країни. Мирна перемога Помаранчевої революції відкрила Україні шлях до утвердження цих цінностей.

Нація покінчила з минулим і ніхто не зможе воскресити його. Ми повні рішучості створити відкрите солідарне суспільство і вільну економіку, інтеґровану до світової. Ми здобули історичний шанс на майбутнє в Об'єднаній Европі і у нас є дорожня карта, яка нас зближує.

Україна свідома своєї відповідальності. Ми ще раз підтверджуємо свою відданість цілям міжнародного розвитку, визначеним в Декларації тисячоліття і готові сприяти їх досягненню.

Україна готова разом шукати можливості для консолідації зусиль. Переконаний – найбільші з них відкриваються на шляху реформування ООН.

У формулі підвищення ефективності нашої організації ключовим елементом є реформа Ради Безпеки. Щоб діяти активніше, вона самим своїм складом має відбивати реалії сьогоднішнього дня.

Справедливим є представлення у ній всіх реґіональних груп, включно із Східноевропейською. Голос реґіону, що формує нове обличчя Европи, заслуговує бути почутим.

Шановні пані та панове!

Шістдесят років тому Франклін Рузвельт сказав: „Ми маємо зберегти нашу дружбу і поширити її дух на весь світ. Це – не кінцеве завдання, але з його виконанням ми отримаємо основу для великої мети всього людства". ООН вдалося створити таку основу. Ми можемо йти далі, спільно працювати заради того, щоб збулися надії на мир, добробут, свободу і справедливість для всіх.

Українська...

(Закінчення зі стор. 10)

спокійно, зосереджено, але вагомо, говорячи про страждання, пережиті Україною за роки комуністичного панування, сучасні проблеми молодої держави. Президент подякував закордонним українцям за всебічну підтримку України, зупинився також на недавній відставці уряду, запевнивши, що й надалі вважає членів своєї недавньої команди своїми приятелями і має віру, що вони працюватимуть на благо України.

Молитвою настоятеля Української православної церкви св. Володимира о. Івана Лишика завершився бенкет.

Бенкет на честь Президента влаштувала коаліція українських американських організацій Нью-Йорку, очолювана УККА. До Українського американського громадського комітету, який організував святковий вечір, увійшли, крім УККА, також УАКРада, СУА, Український Народний Союз, Об'єднання прихильників демократизації України, Союз українців-католиків „Провидіння", Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч", Український Інститут Америки, ЗУАДК, СУМ, Об'єднання жінок ОЧСУ, Пласт, Федеральна кредитівка СУМА, ОДВУ, Об'єднання українців в Америці „Самопоміч" в Нью-Йорку.

Левко Хмельковський

День Незалежности України святкують в Америці

ЧИКАҐО

З нагоди Дня Незалежности України посадник міста Чикаґо Ричард Дейлі 31 серпня запросив представників української діяспори на традиційне прийняття. Для відзначення національного свята України було обрано одне з найкращих приміщень, а саме – міську бібліотеку, яка носить ім'я Вашінґтона – першого афроамериканця, який був посадником Чикаґо.

Керівники Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч" замовили два автобуси, якими скористались учасники зустрічі.

За святковими столами зайняли місця понад триста представників української громади. На початку імпрези було виконано державні гимни США та України, які заспівала 9-річна Мар'яна Погоренко, учениця четвертої кляси української школи при церкві св. Миколая. Мар'яночка – вже визнана у Чикаґо співачка, вона входить до складу міського хору, відомого своїми самобутніми концертами.

Віктор Євтихів привітав присутніх зі святом і запросив до слова Ричарда Дейлі, якого зустріли тривалими оплесками. Міського голову добре знають українці, вони неодноразово голосували за його обрання. Його батько, який впродовж багатьох років очолював міську раду, теж з великою повагою ставився до української громади, допомагаючи їй в розбудові церков та культурних установ.

Я запитав у Ричарда Дейлі, як він ставиться до українців міста. Він відповів:

– Я поважаю українців за те, що вони є законослухняними людьми. В тому районі, де вони мешкають, ми не маємо ніякого клопоту. Окрім того, ця громада постійно щось будує; то школу, то нову крамницю, то музей. Українці беруть активну участь у всіх заходах, якими займається міська управа.

Посадник у своїй промові висловив подяку всім за те, що прийшли, аби разом відзначити велике свято народу, який є стратегічним партнером США. Лихо, заподіяне з гураганом „Катріна" теж знайшло своє відображення у виступі посадника, який заявив, що разом з губернатором штату Благоєвичем зробить все можливе для надання максимальної допомоги тим, хто на собі відчув трагічний вплив стихії.

Ричард Дейлі передав вітальну проклямацію голові Ілінойського відділу УККА Оресту Бaранику. У слові-відповіді О. Бараник висловив посадникові подяку за святкове привітання і добрі побажання. Посадник міста вручив також почесні грамоти представникам української громади, які впродовж багатьох років займаються громадською діяльністю, чим заслужили повагу і визнання, – активний членці СУА Любі Калін, Орисі Кулісі, яка впродовж багатьох років безкоштовно навчає новоприбулих англійської мови, та Івану Павлику – колишньому голові СУМ, ветеранові війни.

До слова було запрошено виконуючого обов'язки Генерального консула України у Чикаґо Олега Шевченка, який говорив про діяльність Комітету споріднених міст Чикаґо-Київ, який очолює впродовж багатьох років Марта Фаріон.

– Українські дипломати, що працюють у Чикаґо, висловлюють громаді та її керівникам подяку за співробітництво, підтримку і взаємодію, – сказав О. Шевченко.

Перед концертом художньої самодіяльности учнів українських шкіл я мав можливість поговорити з кількома учасниками торжества, запитавши, чи сприяє, на їхню думку, Помаранчева революція дальшому піднесенню політичного, економічного та культурного розвитку України? Ось їхні відповіді:

Марія Щерб'юк, вчителька школи: „На мій погляд Помаранчева революція втілила в життя сподівання багатьох поколінь, які мріяли про справді самостійну і незалежну Україну. Ми маємо свого Президента і дай, Боже, щоб все було добре для рідної Батьківщини".

Богдан Калинюк, настоятель Православної церкви св. Андрія, декан Чиказького деканату: „Нарешті ми дістали Президента не від Москви, а від народу. Ми мусимо вірити йому і допомагати своєю моливою. Помаранчева революція для мене – то є віра в майбутнє".

Павло Бандрівський, заступник голови відділу УККА: „Помаранчева революція – це нескінчене джерело енерґії, яка влилась в душі кожного і надихає нас на нові звершення в ім'я світлого майбутнього України".

Михайло Мельник, пенсіонер: „До Помаранчевої революції я ставлюсь дуже позитивно, український народ здобув жадану перемогу без кровопролиття, без насильства. Я переконаний, що під керівництвом народного Президента Віктора Ющенка Україна встане з колін і здобуде своє місце у світі".

А. Г.

ВАЙЛДВУД КРЕСТ, Н. Дж.

В останні два тижні серпня за традицією багато українських родин відпочивають на пляжах у Вайлдвуд Кресті. Так сталось, що 14 років тому, коли Україна проголосила свою Незалежність 24 серпня випало на день відпочинку. Тоді вперше було відзначено цю подію на пляжі. Цього року о 2-ій годині пополудні всі українські родини повинні зібратись на пляжі під Українським прапором для святкування Дня Незалежности України. Десь за 20 хвилин до 2 години пополудні з готелю вийшов чоловік з українським прапором в руках. Це був Михайло Козюпа – віцепрезидент УККА США і Стейтової ради УККА в Ню-Джерзі. Несучи прапор, він закликав до зібрання українські родини, зокрема й студентів, які в той час грали в волейбол. М. Козюпа підніс високо вгору прапор, до якого почали сходитись сім'ї українців, які були на пляжі. Десь за 15 хвилин зібралася група з 200 осіб.

М, Козюпа розповів про історію України і привітав всіх із 14-ою річницею її Незалежности. Заклик заспівати гимн України був зустрінутий гучним „Ще не вмерла..." Всі з ентузіязмом долучались до співу, після якого було зроблено ряд знимок. Через деякий час всі розійшлись, але дух гордости за Україну продовжував витати навколо.

Того вечора можна було почути українську музику та веселі спілкування на терені усього міста. Люди збирались в мотелях, на терасах готелів і разом святкували День Незалежности України та своє українське коріння, співаючи українські пісні.

В. Н.

М. Козюпа з прапором на пляжі

Увечорі в місті звучали українські пісні

РАКЛЕНД, Н. Й

Повіт Раклeнд – один з найменших в штаті. Перші вихідці з України оселились тут ще на переломі XIX і XX століть. Українська католицька церква св. Петра і Павла існує від 1913 року. Одначе, з родинних архівів довідуємось, що вже під кінець XIX століття тут, в приватних домах відправлялися Богослуження. Також тоді вже діяв Український народний дім, збудований в 1920 році, який містив школу українознавства і бібліотеку. Можна сміло сказати, що громада вже тоді була духовно і національно свідома. День Незалежности України в повіті почали святкувати в 1968 році. Спочатку це був день 22 січня, а від 1991 року – день відновлення Незалежности України – 24 серпня.

Після Богослуження в намірені України і українського народу та Панахиди за полеглих борців за Незалежну Україну, громада збирається на площі повітової ради, де члени 19-ої станиці Українських Американських ветеранів урочисто підносять на щоглу державний прапор України. Опісля слідують доповіді, виступи юних танцюристів з гуртка „Весна", слово гостей, привіти і вручення проклямацій. Продовжується святкування на площі Українського народного дому традиційним фестивалем-пікніком.

Цьогорічні святкування Дня Незалежности України відбулися 21 вересня. Три місцеві організації – 19-та станиця Українських Американських ветеранів (Василь Шоздакомандир), Товариство „Просвіта" – 16-ий Відділ Українського Народного Союзу (Василь Лучків – секретар) і Товариство української спадщини (Богдан Гайдук – предсідник), були його організаторами. Також, Борис Познахoвський з наймолодшої української іміґрації виголосив доповідь українською мовою. Д-р Василь Лучків мав доповідь англійською. Більше ніж половина присутніх на святі були найновіші іміґранти з України.

На початку фестивалю ветерани із 19-ої станиці, перший раз в історії громади, підняли на новозбудованій щоглі біля Українського народного дому, державні прапори США і України.

Василь Лучків

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Випуск в українській школі

ДІТРОЙТ, Миш. – 5 червня Українська католицька середня школа парафії Непорочного Зачаття святкувала 43-ій випуск учнів. Свято почалося Літургією, яку відправили Архиєпископ Ричард Стефан Семінак, о. ігумен Даниїл Чайковський, парох церкви Непорочного Зачаття, та о. Филип Сендрик, парох церкви св. Йосафата.

Під час Богослужіння з проповіддю до присутніх звернувся Владика Ричард, який наголосив, що у сучасному світі людей часто стримує страх, але приклад життя Папи Івана Павла II вчить нас не боятися, адже з нами – Господь. Владика подякував усім, хто впродовж минулих місяців присвятив свої молитви за упокій Папи Івана Павла II та за успішний вибір нового провідника Католицької церкви, побажав випускникам успіхів і щастя на життєвих шляхах.

Після Літургії промовляли Єлизавета Галаш („Valedictorian") та Марійка Брездень („Salutatorian"), які підкреслили, що школа дала їм академічні знання, фундамент християнських та моральних засад, як рівнож відповідні знання у всіх ділянках українознавства. Кароліна Пікула, екзекутивний адміністратор, у своєму прощальному слові сказала, що випускники візьмуть зі собою знання, які придбали в школі.

Директор школи Михайлина Вайгл оголосила стипендії та нагороди, одержані випускниками. Вона підкреслила, що ці студенти – найкращі, про що свідчать чисельні стипендії в сумі 429,812 дол. та нагороди, якими університети та різні суспільні організації нагородили випускників, подякували фундаторам нагород.

Відбулось урочисте вручення дипломів Надії Андрейків, Ніколь Бебінґтон, Марійці Брездень, Андреї Фіґач, Елизабеті Галаш, Христині Ігнасів, Андрію Каде, Андріані Купріянчик, Патрику Лаабсу, Наталі Лаврін, Роману Лаврінy, Галині Міщанин, Петрові Ониськову, Еріці Шарон, Кароліні Сьомці, Стефанії Стебенз, Николі Стюарту, Лесі Вальнюк, Юрію Волощуку.

Христина Юзич

1 жовтня: проща в Факс Чейсі

Священик о. Іван Сянчук

В суботу, 1 жовтня (4:00 до 8:30 вечора) і в неділю 2 жовтня 2005 року (9:30 ранку до 5:30 веч.) Сестри чину св. Василія Великого влаштовують їхню 74-ту річну прощу під покровом Матері Божої.

Тема цьогорічної Прощі має форму питання „Що ви шукаєте?" і відповідь, „Я шукаю уздоровлення". Проповідник і служитель лікувальних відправ для цієї особливої події буде о. Іван Сянчук.

Запрошуємо до спільної молитви і святкування: „Sisters of the Order of St. Basil the Great", 710 Fox Chase Road, Fox Chase Manor, PA 19046. Тел.: (215) 379.3998.

Електронна адреса: development@telcove.net. Сторінка в Інтернеті: www.stbasils.com

На комп'ютерних курсах вчаться 30 учнів

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – З ініціятиви екзекутиви і за стараннями інформаційного бюра Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) організовано комп'ютерні курси (з двох секцій) при „Менор Коледжі" в Дженкінтавн, біля Філядельфії. Згадані курси призначені для українців, які останніми роками приїздять до США.

Програма курсів включає вивчення „Keyboarding Basics" (1-2 сесії), „Microsoft Word", „Microsoft Excel", „Power Point" і „Microsoft Access".

Після успішного вступного іспиту з англійської мови, комп'ютерні курси почали тридцять курсантів (по 15 в кожній з двох секцій). Курси триватимуть від 6 вересня до 21 грудня 2005 року.

Після успішного закінчення комп'ютерних курсів слухачі одержать посвідчення, які можуть допомогти їм влаштуватися на працю. Курси спонзоровані Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом на добрих умовах з керівництвом „Менор Коледжу".

Методій Борецький

Український день на стадіоні „Джаєнтс"

ІСТ-РАТЕРФОРД, Н. Дж. – Суботнього ранку, 17 вересня, сотні авт поспішали звідусіль до стадіону „Джаєнтс", біля якого було влаштовано після тривалої перерви черговий український фестиваль „Український день на стадіоні „Джаєнтс". З ініціятиви Євгена Чижовича було створено громадський комітет. Свято організували Координаційна рада УККА в Ню-Джерзі, Український Народний Союз, Українська американська федеральна кредитова спілка „Самопоміч". Було видано програму фестивалю з привітами і зазначенням спонзорів та організаторів.

На фестивальній площі поставили свої інформаційні шатра численні агенції та організації, серед яких виділялося розмірами і численністю відвідувачів шатро Українського Народного Союзу, а найдовша черга вишикувалася біля похідної кухні Союзівки, яка приготувала великий вибір українських страв. Діяв також традиційний ярмарок, на якому можна було придбати різні пам'ятки за особистими уподобаннями присутніх.

Близько полудня на імпровізованій сцені, прикрашеній прапорами України, які надав для свята громадський комітет міста Юніона, Н. Дж., почався концерт, в першій частині якого виступили наймолодші учасники мистецької програми.

Концертну програму підготувала Оксана Раковська. Провадила першою її частиною Ольга Фриз. Сестри Павлишини разом з нею заспівали гимни США і України. На сцені танцювали ансамблі „Барвінок" з Асторії, Н. Й., СУМ з Пасейку, Н. Дж., „Іскра" з Випані, Н.Дж., школа бального танцю з Ню-Йорку, співали сестри Павлишини, Софійка Найда, виступив гурт сопілкарів з Нюарку, Н. Дж. Друга частина концерту за участи відомих виконавців співпала з початком змагань з футболу на полі стадіону між українською командою „Усі зірки" і резервною командою „Метростарс", в яких з рахунком 2:0 перемогли американці.

Провадили другою частиною концерту Ігор Раковський і Алла Куцевич, яка виступала в концерті з в'язанкою українських пісень, а також з ученицею своєї школи. Було надане слово для вітання олімпійській чемпіонці Оксані Баюл, яка запевнила, що, хоча й недостатньо володіє українською мовою, але в душі є українкою.

Співали оперові солісти Роман Цимбала, Олег Чмир-Опалинський, Леся Грабова в дуеті з Романом Цимбалою, а потім з Олею Стащишин, Марійка Кавацюк, Ірина Василевська, Віка Василевич, бандурист Остап Стахів, вокальний ансамбль „Промінь" Богданни Волянської, Оля Фриз, грав на скрипці Мар'ян Підвірний, танцювали ансамблі „Сизокрилі", „Іскра", „Золотий промінь". Концерт завершили запальний гопак „Сизокрилих" і пісні Іво Бобула.

Саме починалася футбольна гра команд „Метростарс" і „Ню-Інґлянд Революшен", тому число слухачів і глядачів значно зросло завдяки американській публіці. Голова фестивального комітету Євген Чижович представив гравців української футбольної команди, її тренера і керівників.

Вечірні футбольні змагання почалися з виконання гимнів США – співала Оксана Кровицька, і України – Олег Чмир. Потім молодь винесла прапори-полотнища США і України, а також 25 українських прапорів на держаках. Змагання почала ударом до м'яча Оксана Баюл. У перерві на полі танцювали „Сизокрилі". Гра закінчилася перемогою „Метростарс" – 5:4.

Л. Хм.

У наступному числі „Свободи" буде вміщено докладний фоторепортаж про український фестиваль в Іст-Ратерфорді.

Оля Фриз і сестри Павлишини на відкритті фетивалю співають „Ще не вмерла Україна"

Відзначили річницю Голодомору 1932-33 років

ЧИКАҐО. – 18 вересня, відбулося поминальне відзначення річниці Ґеноциду, який був здійснений сталінським режимом над українським народом в 1932–33 роках. Протягом багатьох років відзначення цієї болючої й гіркої річниці проходило біля церкви св. Андрія, що в Блюмінґдейлі. Цього року захід був проведений у катедральному соборі св. Отця Миколая. О 12-ій годині українські громадські та молодіжні організації зібралися з своїми прапорами та коругвами біля школи св. Отця Миколая і походом вирушили до катедри, де пройшло поминальне моління.

Ведучою дійства була Тамара Сторі-Кузич. Першим був запрошений до слова парох парафії св. Отця Миколая ректор о. Богдан Налисник. Звертаючись до присутніх, він сказав: „Ми вічно будемо пам'ятати мільйони жертв, що загинули голодовою смертю в 1932–33 роках".

Наступним промовцем був Владика Інокентій, який відмітив, що 1932–33 роки записані в історії України найчорнішими буквами, бо те, що сталося тоді – це був смертельний удар по українській нації. Владика також підкреслив, що замовником та ініціятором цього злочину над українським народом був Сталін з його більшовицьким оточенням, який свідомо нищив український народ.

Діти поклали квіти до стіп символічного вінка на спомин жертв Ґеноциду. Також у глибокому мовчанні слухали присутні, коли ведуча викликала поіменно представників організацій, яких було більше 50, щоб підходили до символічного вінка і запалювали свічечки.

Панахиду за душі померлих відслужили три Владики – Ричард, Інокентій та Биковець з Дітройту в сослуженні 14 священиків із різних парафій Чикаґо та передмість. Між богомольцями був також присутній Архиєпископ Всеволод. Співав злучений хор під диригентурою д-ра Василя Трухлого.

Після церковних відправ зібрані пішли походом до Українського культурного осередку, де відбувся традиційний „голодний обід". Програму започатковано заспіванням національних гимнів – американський виконала Ольга Попова, а український – сумівський квартет „Вінок".

До відкриття дійства був попрошений голова Чикаґської фундації Ґеноциду Микола Міщенко. Зі словом до присутніх звернувся консул України в Чикаґо Олег Шевченко. Були також виголошені дві доповіді: в англійській мові звернувся до присутніх Іван Ярешко, українською мовою промовляв свідок Голодомору Владика Биковець.

Окремою подією під час „голодного обіду" було вручення грамот для конґресменів штату, заходами яких було досягнено надзвичайно важкого проєкту – уведення навчання про український Голодомор в середніх школах штату Ілиной. Як відомо, такий закон підписав ґубернатор стейту Ілиной Рад Блаґоєвич.

В мистецькій частині програми виступила Ганна Ромах із деклямацією та громадський хор „Сурма" під диригентурою Зеоніда Модрицького. Поминальне зібрання закінчено відспіванням молитви „Боже Великий".

Лука Костелина

Похід до Культурного центру

УКРАЇНА І СВІТ

У нас все ще на одну проблему більше, ніж в Росії

На відміну від Росії, в якої дві головні проблеми - дурні і дороги, в Україні їх традиційно три - дурні, дороги і Росія.

Останні сигнали, які надходять з Москви, свідчать, що й через 14 років після проголошення української незалежности третя „проблема" не збирається „розсмоктуватися" та перетворюватися на доброзичливого сусіда. Як повідомила російська державна інформаційна агенція „РИА Новости", з посиланням на Кремль, „зміст нового напряму політики полягає не в тому, щоб відновити певний вплив Росії, нібито втрачений в результаті „помаранчевих революцій"... Мета полягає в тому, щоб відносини Москви з Вашінґтоном і европейськими структурами на території колишнього СССР набули цивілізованого характеру...

Перші в історії спільні великомасштабні військові навчання Росії і Китаю - серйозний арґумент, але головне попереду, тобто переговори зі Заходом, і перш за все з США", - цитує „РИА Новости" високопоставлене джерело з Кремля. Тим часом заступник міністра закордонних справ Росії Григорій Карасін заявив, що Москва прагне „перетворити цей простір (СНД) на арену взаємоповажаного і передбачуваного партнерства" зі Заходом. По суті, це означає, що Москва намагатиметься грати зі Заходом „через голову" України. Погрожуючи енерґетичними важелями та союзом з Китаєм, Росія домагатиметься від Заходу санкції для своїх дій у пострадянських державах, не питаючи дозволу цих держав.

Завдання Росії полегшується тим, що сьогодні Захід значною мірою дезорієнтований своїм втягненням у протистояння з мусульманськими країнами та внутрішніми проблемами.

Досить довго така політика „іґнорування" була успішною щодо Польщі, коли єдиними реальними переговірниками в Европі для Росії були Німеччина і Франція. Можливо, лише після ймовірного провалу восени цього року на виборах в Німеччині „друга" Путіна Гергарда Шродера полякам має стати дещо легше.

При цьому західньоевропейські країни, до того ж прив'язані до своїх проблем, мають значний досвід зради інших демократичних европейських країн в обмін на свій дріб'язковий егоїзм. Часом якісь дії чи їх відсутність є лише відповіддю на грубий шантаж. Так було зокрема під час Мюнхенської змови в 1938 році, так є й сьогодні, коли провідники Франції, Німеччини й Італії реґулярно підіграють В. Путінові і зовсім не помічають того, що робить Росія в собі самій і в пострадянських країнах.

Сьогодні ж, за словами заступника міністра закордонних справ Росії, Москва підтримує „чесну конкуренцію на пострадянському просторі, на засадах боротьби ідей і концепцій, а не силового тиску".

Примітно, що говориться це після того, як політика силового тиску Москви, значно інтенсивнішого, ніж з боку Заходу, по суті, провалилася з поразкою В. Януковича на виборах минулого року.

„Ми не можемо згодитися з методами насильницької „демократизації" всього пострадянського простору, чи то з „кольоровими революціями", чи то з інформаційно-політичним тиском на діючу владу", - заявляє заступник міністра МЗС Росії. Яка сама здійснює „інформаційно-політичний тиск на діючу владу" тих країн, які щойно вирвалися з-під васалітету Кремля.

Найбільш відверто говорить Володимир Жириновський - справжній подарунок для прозрівання українців. Віце-спікер Державної Думи Російської Федерації закликав українських політиків „не забувати російської мови, щоб відповідати на запитання російських слідчих на Луб'янці". „Усіх вас ми відправимо в Сибір, вас не розстрілюватимуть, українці потрібні як замерзлі музейні експонати", - сказав російський віце-спікер.

До речі, у Росії вже давно кажуть - що в Жириновського на язиці, те в Кремля на умі. Керівник управління адміністрації президента Росії з питань міжреґіональних і культурних зв'язків з іншими країнами, а по суті, „коваль п'ятої колони" Росії в державах СНД Модест Колеров - значно більший інтелектуал. Він навіть одного разу договорився, що „Росія в пострадянському просторі - це свобода". Атож, а за Орвелом - „свобода - це рабство".

Однак, і за „образністю" цього чиновника вгадуються реальні кремлівські настрої: „Досить екзотичне походження Криму в складі України накладає нещадний відбиток на будь-які визнання непорушности кордонів... Питання має ставитися про особливий статус Криму щодо Росії... У Криму перетинаються стратегічні інтереси України і Росії, і не слід себе тішити надією, що час вилікує цю хворобу".

Справді, Україні не слід себе заспокоювати такою надією. Нам треба вчитися жити поряд з Росією такою, якою вона є, тобто країною азійською, для якої Китай ближчий за слов'янські столиці.

Олександер Палій
„Українська правда"

8-9 жовтня: фестиваль „Калинові грона Поволжжя"

НИЖНЄКАМСЬК, Росія. - Українському товариству „Вербиченька" 5 жовтня виповняється 10 років.

Саме в ці дні в Нижнєкамську відбудеться перший великий український фестиваль, на який запрошені українські самодіяльні колективи Татарстану і Поволжжя з 7 реґіонів Росії. Чекають гостей і з України. В перший день буде проведено „круглий стіл" з представленням кожним колективом інформацій про себе, на другий день будуть показані виставки творчости українських колективів, відбудеться концерт.

Приїжджайте всі -
ласкаво просимо!

Людмила Найденко

Василь Дума – голова Ради Об'єднання українців Росії

Василь Дума

МОСКВА. – Ради Об'єднання українців Росії (ОУР) та Федеральної національно-культурної автономії „Українці Росії" (ФНКА) на своєму засіданні 7 вересня обрали відомого російського політичного та громадського діяча Василя Думу головою Ради ОУР та ФНКА „Українці Росії".

Василь Дума народився у Красноярському краї в 1954 році, закінчив Львівський будівельний технікум та Тюменський індустріяльний інститут, працював у Закарпатті на інженерних посадах, а з 1980 року – в Сургуті, де активно допомагав у праці українських організацій. Василь Дума – доктор економічних наук, дійсний член Академії гірничих наук, нагороджений орденом України „За заслуги" і Грамотою Верховної Ради України. Посада голови Ради ОУР та ФНКА „Українці Росії" встановлена на IV Конгресі українців Росії, що відбувся у квітні нинішнього року, з метою активізації діяльности федеральних українських організацій Росії у справі відродження та розвитку української культури.

Юрій Кононенко

В Україні навчають учителів християнської етики

Від 1 вересня в школах України введено новий предмет - християнську етику (див. „Свободу", ч. 27). Про підготування вчителів з цього предмету розповів журналістові Л. Хмельковському почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук з міста Юніон, Н. Дж..

– В першій половині року Ви виїздили в Україну читати лекції вчителям. Де саме це відбувалося?

– Я був в Україні від квітня до липня цього року. Лекції читав в університеті „Острозька академія", Київському біблійному інституті і Львівській духовній семінарії Об'єднання християн віри євангельської, також на тримісячних курсах місії „Добрий самарянин" в Рівному.

– Розкажіть про своїх слухачів...

– Острозька академія готується відкрити богословський факультет, і вже розпочала викладання предметів за програмою цього факультету. Мені було доручено читати курси „Біблійна антропологія" студентам другого курсу та „Біблія і феномен культури" – першого курсу. Молодь надзвичайно цікавиться богословськими науками, на лекціях слухає уважно і багато розпитує. Прикметно, що запитання стосуються переважно теперішнього життя в Україні, зокрема кари смерти, абортів, розлучень, взаємин в подружжі, між дітьми й батьками... Відчувається, що люди вже не хочуть жити за звичаями, які панували за часів комуни, і прагнуть позбутися неґативних проявів, особливо поширеного пияцтва, перелюбу, неповаги до людської гідности тощо...

Вчителів християнської етики ще мало, а заочне навчання з цієї спеціяльности платне, тому виникла певна проблема з підготуванням кадрів. Та й підручників ще немає. За моїми лекціями університет попросив підготувати підручники з двох названих курсів і з християнської етики. Саме працюю над ними. Проблемою є й те, що ряд підручників досі не переглянуті і не схвалені міністерством освіти, а без такого схвалення їх не можна використовувати в школах.

– Чого ви навчали в євангельських навчальних закладах?

– У Львові – християнської етики, в Києві вивчали послання з Нового Заповіту. В Рівному на курсах було 27 місіонерів, які готуються до місійної праці в селах. Тепер є чимало сіл, де немає жодної церкви будь-якої християнської конфесії, а довкола поширилося пияцтво, неробство, навіть самогубства серед молоді, тому провідники сіл просять присилати місіонерів, щоб ті пропаґували християнські засади життя. Але мої слухачі теж були молодими, ще не досить досвідченими людьми, тож треба було подати їм засади християнської етики. Маю надію, що це мені вдалося...

Почесний професор Острозької академії Леонід Якобчук (в центрі) серед своїх слухачів-студентів.

Освячення української церкви

КАРАҐАНДА, Казахстан. – 18 вересня відбулося освячення греко-католицької церкви Покрова Пресвятої Богородиці. На церемонії освячення були присутні офіційний представник Папи префект Конґреґації східніх церков Кардинал Ігнатій Муса I Дауд, офіційний представник Патріярха Любомира – Єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської єпархії Василій (Семенюк), Апостольський нунцій в Казахстані та Середній Азії Архиєпископ Йосиф Весоловський, ієрархи Римо-Католицької Церкв. Були присутні також представники влади, зокрема губернатор Караґандинської области, делеґація з Посольства України в Казахстані, голови місцевих національних товариств. Чин освячення та Літургію очолив Владика Василій. Кардинал Ігнатій Муса I прочитав молитви освячення арабською мовою та виголосив проповідь на Літургії. Приємним для багатьох став дебют молодіжного парафіяльного хору. Після Богослужіння ієрархи вітали пароха, апостольського делеґата для греко-католиків в Казахстані та Середній Азії о. протоієрея Василія Говеру, якого кардинал Ігнатій Муса I нагородив мітрою. Святкування закінчилося частуванням смачним пловоб в найкращих традиціях Середньої Азії.

Прес-служба Апостольської делеґатури

Зустрічі в осередках „Просвіти"

На сторінці Фундації ім. І. Багряного ч. 60 („Свобода, ч. 31) було вміщено статтю Віри Боднарук „Подорож по Україні". Тим часом до редакції надійшла розповідь Богдана Боднарука про цю подорож. Подаємо додані до неї світлини і скорочений текст.

Наша перша зустріч в Києві була у централі „Просвіти" на Хрещатику. Голова „Просвіти", народний депутат Павло Мовчан вручив нам медалі „Будівничий України" за корисну співпрацю Товариства української мови (ТУМ)-Чикаго з „Просвітами" в Україні за останніх 15 років. Тут ми мали нагоду відновити старі знайомства з проф. О. Пономаревим, Любов'ю Голотою, редактором „Слова Просвіти", а також пізнати нових співробітників Дмитра Ломачука та Таню Негрій (телестудія „Просвіти"). Централя видає газету „Слово Просвіти", а телестудія випускає касети на виховні теми.

У Чернігові мали ми зустріч у будинку „Просвіти", де розташована також мистецька ґалерея „Круті сходи", яку веде письменниця Ніна Олішкевич.

Завдяки зусиллям голови чернігівської „Просвіти" Василя Чепурного, нам вдалося приєднати до групи чернігівців і поїхати з ними автобусом до Батурина, де відбулися „Козацькі дні".

На пропозицію просвітян ми разом з київським та житомирським почтом, на чолі з начальником управління культури Василем Марцельовичем, поїхали до Новограду-Волинського (первісна назва - Звягіль), де є прекрасний музей Лесі Українки. Але ми завважили, що ніде немає згадки про пам'ятники Лесі Українки в Америці. Добре було б ці інформації передати музеєві.

На зустрічі з діячами „Просвіти" у Ялті почули багато цікавого, повчального. Одеську „Просвіту" недавно очолила Галина Дольник. Офіційно в місті є 50 українських шкіл, але навчання в них ведеться російською мовою. В листопаді одеська „Просвіта" плянує відсвяткувати своє 100-ліття, плянують відкрити просвітянський центр. Голова запорізької обласної „Просвіти" Тарас Шевченко повідомив, що в області проблеми з „українськими" школами є ті самі, що в Одесі.

Стрий. Зустріч Б. і В. Боднаруків з з посадником міста Василем Дмитришиним (праворуч)

Голова херсонської „Просвіти" Олег Олексюк поінформував, що ситуація на Херсонщині після Помаранчевої революції погіршилася. Перед тим вони мали безкоштовне приміщення, телепрограму, а тепер не можуть дістатися до влади навіть на побачення. На 554 школи в області тільки 45 відс. є українськими.

Володимир Проценко, голова „Просвіти" у Севастополі, також працює у невідрадних обставинах. У місті панує російський шовінізм. Просвітяни видають, хоч і неперіодично, газету „Дзвін Севастополя", мають мале видавництво, хор. Є дві українські школи, а в інших школах міста - година української мови.

Голова Всекримського товариства „Просвіта" Сергій Савченко повідомив, що в Криму діє 5 українських шкіл.

В минулих роках „Просвіта" випускала газету „Кримська світлиця", але через брак фінансування вона перестає виходити. Відчувається брак українських підручників. Держава не дає коштів на видавництво, тоді як Росія завалює ринки великими тиражами книжок і газет.

Голова кримської філії НТШ Петро Вольвач говорив, що виклади у вищих закладах ведуться російською мовою, навіть історію України вчать російською, за московськими підручниками!

Д-р Богдан Боднарук

В Батурині, колишній столиці гетьмана Івана Мазепи, на святі „Козацькі дні" (зліва): Микола Нестерчук – заступник голови Всеукраїнського товариства „Просвіта", Таня Н. з телестудії „Просвіти", Віра Боднарук – заступник голови Фундації ім. Ів. Багряного, Іван Плющ – депутат Верховної Ради України, Василь Чепурний – голова обласної „Просвіти" в Чернігові, та Богдан Боднарук.

Ялта. Зустріч з провідниками „Просвіти" з Криму, Одеси, Запоріжжя, Херсону.

Новоград-Волинський. В музеї Лесі Українки.

Київ. На засіданні централі „Просвіти".

„Чорний день" Івана Пулюя

До 160-річчя від дня народження визначного українського вченого

110 років тому, 8 листопада 1895 року, ректор Вірцбурзького університету в Німеччині В. Рентґен опублікував працю про відкриття „х-променів", що дозволяють „бачити" крізь непрозорі стінки, фотографувати внутрішні органи людини та кістки.

Коли таке повідомлення дійшло до українського вченого Івана Пулюя, то він в присутності родини дома сказав: „Моя лямпа! Моя лямпа!". Це був „чорний день" для І. Пулюя. 31 січня 1896 року в чеському журналі „Святозір" були опубліковані знімки морської свинки з дробинками Івана Пулюя, зроблені винайденою ним лямпою, а через два тижні він виступив перед великою авдиторією Німецької політехніки з публічною доповіддю на тему: „Про невидимі катодні промені фотографування невидимого". Відбулася демонстрація знімків зламаної руки хворої на сухоти та руки своєї доньки.

Таким чином факти засвідчили, що першим відкрив невідомі промені, за допомогою яких можна отримати зображення внутрішніх органів людини, Іван Пулюй. На жаль, в історію відкриття золотими буквами вписане прізвище В. Рентґена, а не справжнього винахідника, інший вчений отримав Нобелівську премію, а не Іван Пулюй.

В технічному музеї Відня зберігається унікальний експонат – „лямпа Пулюя" – це фактично була перша у світі „рентґенівська трубка". В 1971 році в Лондоні опублікована монографія члена редколеґії міжнародного енциклопедичного бюро Ю. Гривнюка „Професор доктор Іван Пулюй, винахідник „х-променів", а в 1993 році на нараді редколеґії Міжнародного енциклопедичного бюра з фізики у місті Сарсель (Франція), прозвучала правда про справжнього винахідника „х-променів" Пулюя. В „Українській газеті" за 1996 рік вміщена стаття президента Федеральної інженерної палати Австрії Вальтера Мюфтеля „Хто відкрив рентґенівські промені?", де він пише, що відкриття має австрійську долю – воно належить австрійському „рутенцю" – так тоді звали українців в Австрії, Івану Пулюю, а тому йдеться не про рентґенівські промені, а про „пулюїзацію". У підручнику з фізики, що видавався у Відні при житті І. Пулюя, опубліковані вислiди Івана Пулюя: там можна побачити перші просвітлювальні знімки – „рентґенівські" знімки.

Заради історичної правди, пише він, треба остаточно, раз і назавжди, ствердити, що саме І. Пулюй відкрив „рентґенівські" промені раніше від Рентґена. Директор технічного музею закликав переглянути зібрані у Відні матеріяли і рурки Пулюя, звертається до нащадків Пулюя, повернути підручники та публікації його. Рентґен сказав, що його відкриття відбулося випадково, а перед смертю заповів спалити всі нотатки про винахід, що і було виконано.

Як же сталося, що винахід „х-променів" приписано іншій особі? В 1876 році доля звела І. Пулюя з В. К. Рентґеном (він народився того ж 1845 року) – вони разом працювали у професора Кундта, приятелювали, згодом, працюючи в різних місцях, листувалися. В 1878 році І. Пулюй був відзначений срібною медаллю на Всесвітній виставці в Парижі за сконструйований прилад для вивчення механічного тепла. У Відні ним були продовжені експерименти, що в кінцевому результаті привели Івана Пулюя до відкриття світового значення – а саме невидимих „х-променів". Почалося все з дослідів над електричними виладуваннями у скляних трубках з розрідженим ґазом, після чого вчений зацікавився катодними променями. За допомогою катодної трубки І. Пулюй зробив сенсаційні знімки: дві з них морської свинки та дитячої руки; разом з описом опублікував в 1881 році у „Віснику Віденської академії наук". В 1872 році він сконструював фосфоресцентну лямпу, що стала зразком для англійських і німецьких учених, котрі досліджували „х-промені". Серед них був і Рентґен. Відомий біохемік Карловського університету в Празі Іван Горбачовський засвідчив, що ще в середині 1895 року І. Пулюй одержує перші знімки різних предметів за допомогою „х-променів".

Іван Пулюй народився 2 лютого 1845 року в селі Гримайлів на Тернопільщині. Батьки Пулюя – набожні греко-католики – бачили в своєму синові священика. Виконуючи волю батьків, він пішки, бо не було грошей, прийшов до столиці Австро-Угорщини і поступив на теологічний факультет Віденського університету, який закінчив у 1869 році. Але на священика він не висвятився. Перемогла тяга до науки: І. Пулюй записався на фізико-математичну катедру у Німецькій політехніці у Празі.

Ім'я І. Пулюя за часів радянської імперії в Україні замовчувалося, бо він був одним з найбільш яскравих фігур культурно-політичного життя України кінця XIX – початку XX століть, поширював українську літературу та національну свідомість, ще будучи учнем на Тернопільщині. В 1868 році заснував товариство „Січ" за рубежем, написав українською мовою „Молитовник", а спільно з П. Кулішем, І. Нечуєм-Левицьким переклав Біблію українською мовою.

Сьогодні в різних кінцях світу лунають заклики віддати І. Пулюю те, що йому належить і називати пристрій для фотографування зображення внутрішніх органів апаратом „Пулюя-Рентґена", тим більше, що знімки, виконані за допомогою лямпи І. Пулюя самим ученим, більш якісні ніж знімки Рентґена.

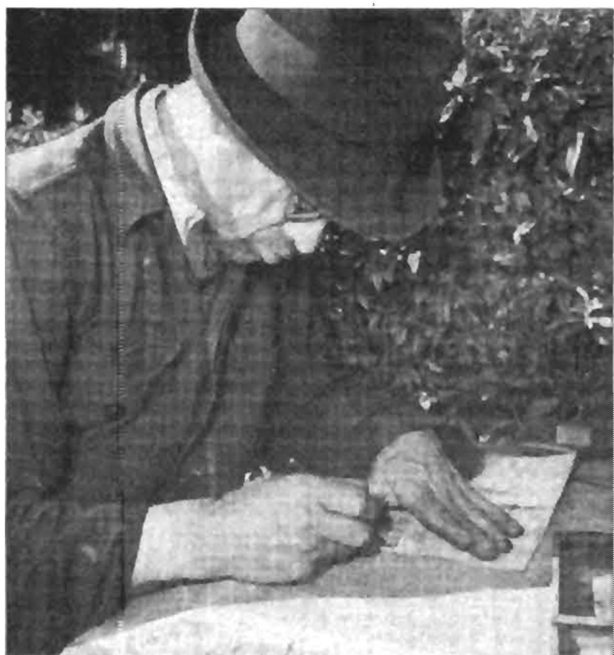
На жаль, не збулося і останнє бажання І. Пулюя – про захоронення його тіла в рідному Гримайлові.

Перед українськими науковцями, радіологами-діягностами, стоїть важливе завдання повернути належне титанові наукові думки Івану Пулюю – славу першовідкривача променів, використання яких відіграло важливу ролю в науці, та виконати останнє бажання небіжчика, аби він спочив у рідному Гримайлові.

Д-р Григорій Кінюк,
голова Черкаської асоціяції рентгенологів

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Нерозгадана загадка лемка Епифанія Дровняка – Никифора з Криниці

Никифор малює
Фото: Ян Свідніцький

Про малюнки художника-примітивіста Никифора з Криниці знає весь світ. Навіть в Україні за часів комуни його творчість була відома з преси. Перша виставка малюнків Никифора була влаштована у 1938 році у Львові. Того ж року в часописі „Аркади" з'явилася стаття-огляд його творчости. Відтоді про маляра з Криниці писали усе частіше, але його приватне життя усе ж залишалося в тіні мистецьких і громадських подій.

Усі знали, що на курорті Криниця сидить невеликого росту чоловік і безперервно малює олівцями і фарбами картинки, які раптом привернули увагу світу. Спершу картинки люди здебільшого викидали, а пізніше, коли про Никифора почали писати в журналах, люди стали збирати його твори.

Никифор не завжди сидів на звичному місці. У 1947 році його арештували як шпигуна, бо, мовляв, малює без дозволу „народної влади". Не зауважили, що Никифор через фізичну ваду не міг добре говорити, він незрозуміло белькотів, не вмів добре читати й писати... Вивезли бідолаху на північ, до Гданського воєводства, але він звідти втік і примандрував до Криниці. Вдруге його вивезли вже як лемка-українця в часі акції „Вісла". Він знову втік до Криниці. Втретє його мали вивезти вже як жебрака, але директор курорту Юліюш Завадовський вступився за нього. Треба було зробити Никифорові документ, але як, коли він не мав жодного підтвердження свого походження? Було відомо, що його народила у 1885 році жінка-інвалід на ім'я Явдоха від невідомого чоловіка. За цими відомостями виписали Никифорові у 1948 році посвідчення без зазначення прізвища, але міліція цей папір відібрала, вимагаючи вислати Никифора до дому для старців. Знову знайшлися добродії, які постаралися в 1962 році виробити Никифорові пашпорт на прізвище Криницький з зазначенням польських батьків – Яна і Ксені. Тут вже лемки образилися, що у них крадуть мистця, почали шукати слід в парафіяльних книгах і знайшли, що 21 травня 1895 року в Криниці Євдокія Дровняк (Деревняк – ?) народила сина, якого назвали Єпіфанієм. Батько був невідомий. Так мистець дістав справжнє ім'я і прізвище, але однаково для загалу залишився Никифором з Криниці.

Нинішнього року гданське видавництво „Слово-образ-територія" випустило альбом-монографію Александра Яцковського „Світ Никифора" (польською мовою). Автор дослідження знав Никифора від 1953 року, бував у його комірчині в Криниці, привозив його до свого помешкання у Варшаві, піклувався про його життя і здоров'я. У книзі він, до речі, обороняє лемківсько-українське походження мистця: „Не раз оминали лемківське походження Никифора, що викликало звинувачення поляків у шовінізмі. Адже ще у 1980 році, коли багато фактів були вже відомі, а коло вигадок звузилося, в другому виданні книжки Ксаверія Півоцького „Дивний світ сучасних примітивів" обійшли той факт, що Никифор був лемком".

А. Яцковський, розповідаючи про життя Никифора, називає прізвища осіб, які будували на картинках примітивіста власний добробут, удаючи його добродіїв, тоді як сам мистець завжди жив у злиднях. Автор намагався увійти у внутрішній, духовний світ Никифора і це йому вдалося. Він стверджує, що Никифор був дуже спостережливим, мав досконалу зорову пам'ять, легко передавав перспективу, любив кольори і володів створенням настрою завдяки барвам. Його малюнки переважно відходили від реалізму, він незмінно додавав до зображуваного щось своє – містичне, символічне, загадкове, але значуще...

Автор монографії пише: „На могилу Никифора в Криниці приїздять лемки з різних кінців Польщі, а також з-за кордону. Северин Вислоцький був свідком того, як жіночий хор з греко-католицької церкви оо. Василіян з Варшави під керуванням Ярослава Полянського, їдучи до Риму зі співом для Папи Івана Павла II, виконав усю програму біля могили Никифора".

Залишилось загадкою, звідки мав Никифор дар до малювання без попередніх начерків, з вірним дотриманням перспективи і пропорцій зображеного, з введенням значущих і не завжди з'ясованих символів. Цю таємницю Єпифаній Дровняк забрав з собою...

Левко Хмельковський

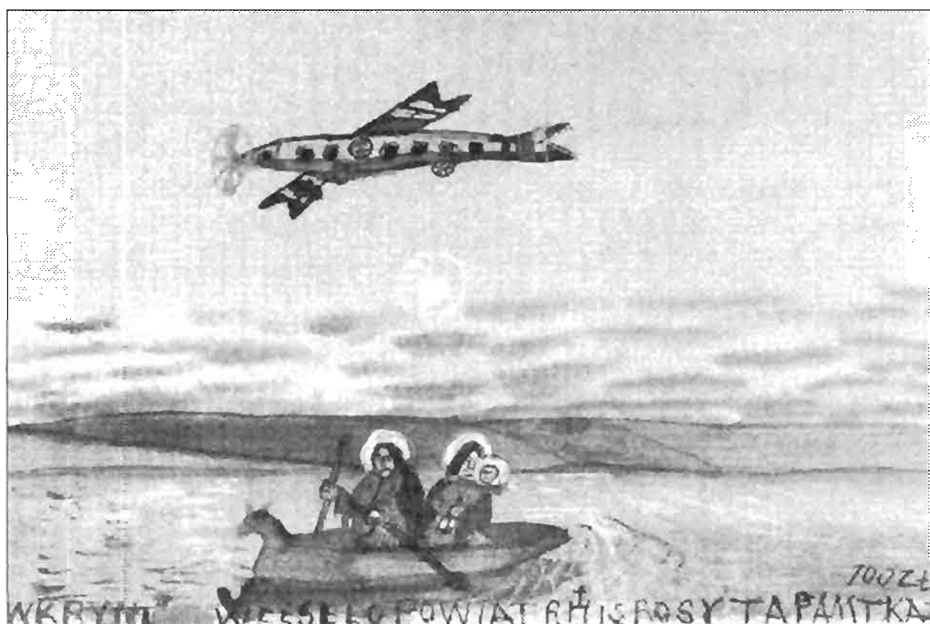

Никифор. „В Криниці"

Никифор. „В ресторані"

Альбом „Світ Никифора" можна придбати в книгарні газети „Нови дзеннік", що виходить польською мовою в Ню-Йорку за 25 дол. (без поштових послуг). Адреса: Nowy Dziennik, 333 W 38th St., New York, NY 10018. Тел.: (212) 594-2386 або 594-4512.

Никифор. „Втеча Марії і Йосипа до Єгипту"

НОВІ ВИДАННЯ

Швидше Голгофа, ніж Одисея

Коли українська думка, як і загалом східньоевропейська, звільнилася від цензури, виникла тьма нових видавництв. Таке враження, що всі читачі стали видавцями. Певна річ, їхня продукція вельми різниться в якості. Тому перш ніж заплатити гроші за нову книжку, досвідчений покупець довго гортає її на всі боки, пильно вичитує вихідні дані: де видана, ким рецензована, хто редагував. Прискіпливість особливо потрібна, коли йдеться про спогади. За попитом мемуарна література в кожній країні утримує провідні місця, тим більше – на українському книжковому ринку, де цей жанр ще має великі перспективи, пов'язані з подвійними, потрійними переживаннями наших людей – під польською владою, в совєтській тюрмі народів, на еміґрації по чужих світах.

Ось закриваю останню сторінку спогадів Ірини Тимочко-Камінської „Моя Одисея" і щиро кажу: хто має можливість, обов'язково прочитайте їх. По-перше, це продукція Українського архіву у Варшаві, звідки вже прийшла в наш культурний обіг ціла низка дуже вартісних документальних видань. По-друге, „Моя Одисея" вийшла з-під дуже вимогливої і дуже вмілої редакторської руки Євгена Місила, автора блискучого, відомого в нашій громаді дослідження „Акція 'Вісла'".

Ірина Камінська мешкає у Чикаґо, працювала в „Самопомочі", тепер уже на емеритурі. Щонайменше десять років ми з нею досить реґулярно спілкувалися телефоном: п. Ірина дуже уважна до праці українських редакцій, писала до „Свободи" про життя чикаґської громади, щедро жертвувала на наш Пресовий фонд. А на підтримку журналу Товариства „Самопоміч" „Наш світ", який я декілька років редагував, кільканадцять разів присилала п'ятисотневі чеки.

І ніколи-ніколи за цією її громадською свідомістю, за людською добротою, за завжди привітним і ласкавим голосом і за незмінно оптимістичним поглядом на українські справи не вгадав я, що ця жінка мала за собою УПА, підпілля, концтабір, засуд на смерть, багаторічну тюрму. І мужність їй ніде й ні разу не зрадила.

Відразу на першій сторінці авторка кількома словами, адресованими скоріше собі, ніж читачеві, відкриває джерело своєї життєвої сили: "...Це моя рідна хата з її чудовою сімейною атмосферою. Це батьки першими виховували мій характер, вчили любови до рідної мови і до землі... Це також наша Церква і віра з повсякденною молитвою... І ще одне було – це наша пісня. Я зростала з піснею...".

Що це все так – не може бути найменшого сумніву, бо це те найтрадиційніше українське коло, з якого виростали душі мільйонів українців і душа всього народу. Однак історія, сповнена неправди і несправедливості, багатьма болючими способами розривала і роздирала те коло, і треба було його боронити, а що це тривало від покоління до покоління, то можна сказати, що не так домашня гармонія гартувала українські характери, як цей невмурущий дух опору, дух боротьби за волю. Ще її дідусь Теодор Панкевич їздив з Іваном Франком по Перемищині, роздмухували ватру українського національного життя в краї. Батько, Степан Тимочко, з гімназійних років був свідомим і смілим українцем, згодом воював в УГА. Пораненим потрапив до польського табору.

> **На думку читача:** „Описи тюремної одисеї, на дорозі якої був Ряшів, Тарнів, Фордон і польська жіноча в'язниця для найбільш небезпечних ворогів комуністичної системи в Іноврoцлаві, де більшу частину вироку провела в камерах сама одна Ірина Тимочко-Камінська – то знаменито змальовані постаті співв'язнів, поляків і українців, ведених з ними розмов".
>
> **Євген Місило,** Варшава

Просто і тепло згадує авторка своє дитинство в рідних Яксманичах, родину, братів і сестер, тіток, першу свою школу. Узагальнення подаються коротенько, ненав'язливе, як от це: „В українських селах українських дітей вчили поляки". Або в чудовому розділі про родинний сад та город і про дитячі обов'язки серед селянського літа: „...Від нашого саду не лишилося й сліду. Частину дерев вирізали москалі взимку на опалення, а решта пішла під сокиру нових господарів після того, як Яксманичі відійшли до Польщі".

Деякі розділи такі скупі, що аж шкода. Наприклад, „Яксманицькі комуністи". Ця тема в нашій історіографії, здається, ще не заторкнена. Виявляється, з бідних Яксманичів чимало хлопців їздило на заробітки до Франції, звідки верталися вже дещо схибленими на лівизні. На цьому, однак, тлі, виразніше постає бажання юної Ірини добре вчитися, зокрема в Українському Інституті для дівчат у Перемишлі. І їй пощастило з учителями, серед яких була й внучка славної Уляни Кравченко, Ольга Секело.

Власна „одисея" Ірини Тимочко почалася не з біографічних, а з загальноукраїнських історичних обставин: „перші совєти" зарахували її родину до „куркулів", землю і господарство забрали до колгоспу, а другі негайно почали репресії проти усіх свідомих українців. Заарештували спочатку брата Мирослава, тоді забрали батька, з сибірської каторги вже не вернувся, трохи пізніше заслали в Сибір матір і сестер Лесю та Зеню, брат Теодозій мав теж свою „одисею" – так сталося, що почав воювати в УПА, закінчив, не зі своєї волі, в Червоній армії, а по війні чекали на нього архангельські сніги.

Взагалі кажучи, назва „Одисея" до пережитого родиною Тимочків – зам'ягка, зальояльна. Насправді це - багаторічні ступання босими ногами по колючому терні. Тисяч і десятків тисяч подібних родин. Розділ „Лист сестри Лесі з Сибіру" – це вже не „одисея", а Голгофа усієї Західньої України, яку совєти „визволили" від нормального людського життя. Цей документ про трагедію виселення, про страшні поневіряння в дорозі і про те, як гідно більшість і більшість наших людей вела себе в неймовірно тяжких обставинах викликає стільки емоцій, що їх вистачило б на окрему книжку.

Все ж ця назва виправдана, бо, властиво, характеризує ставлення авторки до себе і свого ой якого ж непересічного життя. Її, упівку під псевдом „Христя", в 1947 році, коли НКВД вів уже маштабну війну з українським збройним підпіллям, було призначено надрайонним провідником – як припускає в передмові Є. Місило, першою і єдиною в усій історії УПА жінкою-провідником такої ранґи. Це про неї „Орлан", заступник провідника надрайону „Закерзонський край" писав у звіті, що відвага „Христі" рівняється відвазі доброї сотні. Видана зрадником – таки зі своїх, вихідцем з родини, де також плекалися національні чесноти, лунали українські пісні і молитви, сином священика – вона незламною пройшла через багатомісячні тортури в польській тюрмі, не впала на коліна, коли на суді прокурор вимагав для неї кари смерти, не зреклася ні українства, ні ідеї боротьби за свободу і незалежність України в одиночній тюремній камері в Іноврoцлаві, де страждала вісім років. Й от після всього цього – „Моя Одисея". Скромно, без виставляння свого героїзму і своїх заслуг, без „якання", яке нерідко подибуємо у мемуарах воєнних часів.

Зате в цих споминах, як рідко в котрих, дуже багато і дуже докладно – про інших людей. І дуже тепло, сердечно. Аж дивно, як пані Ірина дотепер зберегла в пам'яті імена своїх подруг і друзів з лав Юнацтва ОУН, ще до підпілля. А сотні товаришів по зброї проходять не лише зі своїми іменами та псевдами, але й з їхніми неповторними обличчями і характерами. Серед них зустрічаємо прізвища і псевда, добре відомі з „Літопису УПА" (Богдан Крук-„Мелодія", Степан Стебельський-„Хрін", Мирон Мицьо-„Дух", Дмитро Маївський-„Тарас" та багато інших) , тобто ці спомини певною мірою доповнюють літературу боротьби, зокрема і щодо відомої в діяспорі, вельми суперечливої і контраверсійної історії з „Орланом" і „Марічкою".

З особливим хвилюванням читаються сторінки про участь жінок в УПА – це ті сторінки, котрі нікому і ніколи не дадуть затьмарити визвольний і водночас високоморальний характер боротьби українців з коричневим і червоним фашизмами.

І ще одного годі не відзначити з особливим признанням авторці: вона бачила лемків і бойків й поза збройною боротьбою, бачила їхнє щоденне життя, їхні нещастя і надії, була з ними, розуміла і любила їх, і вже з цього одного її прикладу видно, якою близькою до народу була УПА. Все це дозволяє закінчити цей перший відгук про „Мою Одисею" Ірини Тимочко-Камінської словами: книжка варта уважного прочитання.

Петро Часто

У справі придбання споминів звертатися до авторки, її адреса: Irena Kaminska, 740 N. Oakley Blvd., Chicago, IL, 60612

Журнал „Рідна Школа" – нове число

Вийшло вже друге число „Рідної Школи", присвячене Президентові В. Ющенку (*ч. 141, травень 2005*). В журналі подано повну промову В. Ющенка про вісім кроків зближення України до США на об'єднаному засіданні 6 квітня 2005 р. Далі подано текст промови В. Ющенка до українців перед пам'ятником Тараса Шевченка у Вашінґтоні того ж дня. Цю частину закінчує привіт Є. Федоренка до Президента В. Ющенка від Шкільної Ради.

В журналі є статті, які допоможуть учителям у приготуванні навчальних матеріялів. Цікава контроверсійна стаття Сергія Наливайка, „Половці в історії України: нове бачення". Автор твердить, що половці не були дикими кочівниками, але нащадками жителів Босфорської держави – сіндо-меотів. Автор вказує на індійську традицію, як підтримку своїх тверджень. Тетяна Беценко з Сумського університету пише про морально-етичні вартости в козацьких думах. Козаки молились Богу, їх молитви стали частиною деяких дум, як „Олексій Попович" та „Буря на Чорному морі".

Іван Пасемко інформує про українську школу в польській літературі на сесіях Міжнародної наукової конференції в Києві 13 жовтня 2004 р., присвяченій українсько-польським зв'язкам. Проф. Станіслав Маковей з Варшавського університету сказав, що „українська школа в польській літературі – це варіянт романтичної літератури". Сюди належать між іншим Юзеф Зеленський, Северин Ґощинський, Міхал Ґрабовський. Є. Нахлік зі Львова подав оцінки цієї групи українськими письменниками від Т. Шевченка до І. Франка. Були тут сесії мистецтвознавства і музики, мовознавства і перекладу. Професор Герман Рітц з Швайцарії говорив про творчість Ю. Словацького. Разом було 80 доповідей. Один день учасники провели на екскурсії до „Софіївки" – дендрологічного парку в Умані.

Олександра Мудра з Чикаґо подала статтю „Веснянки-Гаївки або Ягілки" зі зразками віршів. Це допоможе учителям нижчих кляс приготовляти дітей до Великодних свят. Поміщено коротке оповідання „Квітка кохання" написане нашим читачем Р. Олійником з України.

Коротка замітка „Звук Л" в українській мові Петра Одарченка

(Закінчення на стор. 25)

СПОРТ

Відбулися 49-ті змагання на першість УСЦАК з плавання

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Рекордове число – 72 плаваків – взяли участь 3 вересня в змаганнях на першість УСЦАК з плавання. Такої кількости учасників в чемпіонатах УСЦАК чудовий басейн Союзівки досі ще не приймав. Посприяла цьому і гарна соняшна погода, яка в значній мірі причинилася до доброго настрою учасників змагань.

У змаганнях були встановлені нові рекорди УСЦАК. Їх осягнули: Вікторія Мосюряк, СУМ, в конкуренції 11-12-річних на 25 м. вільним стилем – 13.09 сек., Олександер Даниген, СУМ, в групі 11-12-річних 25 м. грудним – 17.66 сек., Григорій Фат, „Тризуб", в групі 13-14-річних, 50 м., метеликом – 27.48 сек. та естафета „Ч. Січі" 4x25 м. в групі 11-12-річних – 1:09.31 сек.

Це свідчить, що плавацький спорт в системі УСЦАК росте не тільки кількісно, але і якісно, тренери успішно трудяться з нашим юнацтвом. Може невдовзі діждемося нових наслідників Рона Карнауха, колишнього чемпіона першенств УСЦАК, який кілька разів був чемпіоном США і міжнародних плавацьких змагань, брав участь в збірній США на Олімпіяді в Барсельоні і здобув звання чемпіона вже в незалежній Україні. Шкода тільки, що ця ділянка спорту обмежена на терені УСЦАК тільки до трьох українських спортових осередків в Делегатурі-Схід. Чому не активізують плавацькі ланки наші спортові осередки на теренах Делеґатури-Захід і в Канаді? Пригадуємо, в минулих декадах там існували плавацькі ланки і навіть брали участь в першостях УСЦАК. Згідно з вислідами змагань плавацька команда „Тризуба", Філядельфія, вдруге за порядком здобула клюбове першенство і Трофей УСЦАК. Звітові змагання провела ланкова плавання УСЦАК Марійка Бокало, обов'язки головних суддів виконували Іван Макар і І. Даніґин, секретарювали Мирон Приймак, Маруся Макар і Христина Петерс, асистував Никола Процюк. Обов'язки часових виконували П. Процюк, Т. Козак, Д. Данович, Ю. Лесєк, І. Столяр, Л. Волощук, М. Лесюк, М. і П. Танюхи, Т. Рід, З. Цибрівський, І. Міджак, А. Козак. Медалі для переможців уфундував Український Народний Союз.

Висліди змагань будуть подані в одному з наступних чисел „Свободи".

Кінцевий показник табелі змагань:
1. УСО „Тризуб", Філядельфія – 145 точок
2. УСВТ „Ч; Січ", Ню-Джерзі – 139 точок
3. Збірна СУМ, Сх. Америки – 138 точок

Омелян Твардовський

Клюбові чемпіони плавацьких змагань – команда УСО „Тризуб", Філядельфія

Плавацька дружина УСВТ „Ч. Січ" – клюбовий віце-чемпіон УСЦАК-2005. Марійка Бокало, провідниця змагань – третя справа в першому ряді, головний суддя змагань Іван Макар – позаду.

Стартують естафети в плавацьких першостях УСЦАК

Український день в Европі

Перші ігри основного кола Чаші УЕФА, незважаючи на песимістичні передматчеві настрої, виявилися для українських уболівальників дуже обнадійливими. Після перемоги 15 вересня донецького „Шахтаря" над „Дебреценом" з рахунком 4:1 команда Міра Луческу може відправлятися на гру у відповідь 29 вересня. Порадували результатами „Дніпро" і донецький „Металюрґ", що проводили свої ігри на виїзді.

„Дніпро", який має серйозну ігрову кризу в національному чемпіонаті, зумів налаштуватися і зіграти 0:0 з „Гайберніаном" у Шотляндії і тепер зберігає чудові можливості на вихід до групового турніру Чаші УЕФА. „Металюрг" у Греції унічию (1:1) зіграв з ПАОКом. На голь Сальпігідіса донеччани відповіли влучним ударом Щищенка. І перед матчем у відповідь саме донецький "Металург" можна вважати фаворитом цієї пари.

Що стосується гри в Донецьку, то перед матчем Мірча Луческу налаштував своїх гравців на серйозний бій і, схоже, це йому вдалося. У стартовому складі „Шахтаря" не було жодного українця, але настрій леґіонерів був також доволі бойовим і першу половину команда виграла з рахунком 3:0, а могла забити ще 4-5 голів...

У другій половині „Шахтар" заспокоївся й особливо це стосується завершальної 15-хвилинки. Кілька ґолів гірники могли ще забити, а вийшов лише один. На 73-ій хвилині прострілі Раца завершив ударом головою Воробей і це вже 4:0.

Футбол.

Юнацька збірна України (U-19) 15 вересня знову зустрілась з італійцями. Цього разу нічия – 1:1. Це була передостання контрольна гра напередодні старту кваліфікаційного кола V чемпіонату Европи U-19 2005-2006 років. У грі проти збірної Італії у досить жорсткій та напруженій боротьбі українці здобули нічию, хоча завдяки точному удару Олександра Яковенка мали перевагу в рахунку.

УНІАН

Автор першого ґоля у ворота угорського „Дебрецена" бразильський півзахисник донецького „Шахтаря" Елано (ліворуч) починає чергову атаку. *Фото УНІАН*

Перша у світі жінка – командир космічного корабля

Подорож „Дискавері" під керуванням Ейлін Колінз коментує астронавтка українського походження Гайді Стефанишин-Пайпер.

Ейлін Колінз Фото: НАСА

З великим нетерпінням я очікував на старт „Дискавері". До нетерпіння додавалось хвилювання, адже я добре пам'ятав про трагедію, яка сталась два з половиною роки тому з космічним кораблем „Колюмбія", коли загинуло семеро астронавтів. Хотілось вірити, що цього разу все було зроблено для безпечного лету „шатла" (*„шатл" по-англійськи – космічний човник, багаторазовий корабель, призначений для перевезення людей та вантажів на навколоземні орбіти* – **А. Г.**).

Я знаю, що інженери і техніки завчасно і з великою увагою перевірили справність усіх систем корабля і його готовність до лету. Лише після цього екіпаж „шатла", який складається з семи астронавтів, одержав наказ зайняти свої робочі місця, і почався відрахунок часу. Однак, як не раз бувало, в останню мить спеціялісти виявили деякі несправності, і старт довелося відкласти.

„Дискавері" – найстаріший серед американських космічних кораблів, він побудований у 1983 році, а наступного року, 30 серпня, вирушив у свій перший політ. Всього „Дискавері" здійснив 30 подорожей на орбіту, більше ніж будь-який подібний човник. У його послужному списку – перший політ після загибелі „шатла" „Челінджер", транспортування на орбіту космічного телескопа, виведення на траєкторію лету автоматичної міжплянетної станції, а також друга подорож до космічного телескопа для профілактичних ремонтних робіт.

Після повторних невдалих спроб вивести „Дискавері" у космос, які, відверто кажучи, неґативно впливають на психологічний стан екіпажу, все ж 26 липня на розі Канаверал, в штаті Фльорида, було дано старт. Політ почався нормально, однак, ще до того, як корабель вийшов на задану орбіту, було помічено, що з корпусу „шатла" відстали поодинокі ізоляційні плитки, які, між іншим, стали причиною загибелі „Колюмбії".

Ця обставина викликала занепокоєння керівників НАСА, які навіть схильні були послати новий корабель для повернення екіпажу на землю. Однак астронавти „Дискавері" вирішили своїми силами усунути виявлені недоліки. Тричі довелось Стіву Робінсону та Соіті Ногучі виходити у відкритий космос, щоб усунути хибу. Допоміг їм у цьому спеціяльний маніпулятор, створений канадськими вченими.

Спостерігаючи за мужніми діями астронавтів, я уявляла себе на їх місці, адже в одному з чергових полетів космічного корабля до Міжнародної космічної станції мені доведеться двічі виходити у відкритий космос для виконання ремонтних робіт.

Підсумовуючи багатоденний космічний політ „шатла" „Дискавері", слід сказати, що він був здійснений цілком успішно. До такого висновку прийшли не тільки керівники НАСА та широкі американські кола, але й світова громадськість, думки якої відображені в засобах масової інформації. І в цьому, як я вважаю, величезна заслуга першої у світі жінки-командира космічного корабля Ейлін Колінс, з якою мене зв'язують довгі роки праці у космічному центрі імені Ліндона Джонсона у Гюстоні.

Гадаю, що читачам газети було б цікаво довідатись про деякі відомості з біографії славетної жінки. Майбутня астронавтка народилась 48 років тому в місті Елмайра, штат Ню-Йорк. Її батько був листоношею, а мати – секретаркою. Деякий час Ейлін доводилось працювати офіціянткою у піцерії, щоб мати можливість платити за навчання.

Колінс розповідала мені, що ще в юнацькі роки вона твердо вирішила присвятити космосові. У 19 років вона почала опановувати авіяційну справу. Минуло кілька років – і молода дівчина стала другою жінкою, яка одержала диплом пілота у школі військово-повітряних сил США, а згодом була призвана льотчиком-випробувачем, хоча ця відповідальна і в той же час ризикована професія завжди вважалась справою чоловіків. Дуже багатьом військовим літакам дала путівку в життя полковник ВВС США Ейлін Колінс.

Довідавшись про оголошений НАСА конкурс для жінок – майбутніх астронавтів, Колінз була однією з тих тисяч американок, які бажали зайняти одне з шести вакантних місць. Вона успішно пройшла складні випробування, виявила добру фізичну і технічну готовність і була зарахована до загону астронавтів. Минули роки навчання – й Ейлін вдалось здійснити дві подорожі у космос, виконуючи на кораблі обов'язки другого пілота. А перед третім летом в космос вона, вже командир корабля, сказала:

– Я спокійна, не нервуюсь, хоч у моїх руках – космічний корабель вартістю в 2 мільярди долярів.

Ейлін – людина сильної волі, даремно слів на вітер не кидає. Її впевненість передалася членам екіпажу, і тому всі діяли злагоджено, енерґійно, точно.

Коли човник „відплив" від Міжнародної космічної станції і взяв курс додому, на космонавтів чекала найважча і найвідповідальніша дільниця – верхній прошарок земної атмосфери. У цю зону корабель входив з швидкістю 27 тисяч кілометрів на годину. Окремі дільниці поверхні „шатла" нагрівались до дуже високої температури, апарат летів у хмарах плазми. Саме на цьому етапі лету сталась трагедія з „Колюмбією". Учасники подорожі зазнавали величезних перевантажень, і все ж успішно приземлилися на військовій базі Едвардс у Каліфорнії.

Так закінчилась 14-денна експедиція шатла, який за цей час 219 разів облетів землю. 10 серпня космонавти повернулись до Гюстону, їм влаштовали урочисту зустріч. Представник НАСА Майкл Ґріфін заявив:

– Приземлення було фантастичним. Командир з усім справилась! Недарма космонавти тренувались два з половиною роки.

В розмові з представниками преси, які цікавились майбутнім Ейлін, вона відверто відповіла, що подала рапорт про вихід із складу ВВС, бо має бажання стати викладачем математики, а головне – більше уваги приділяти дітям, яких у неї двоє.

Хочу сказати читачам дещо і про себе. Я продовжую активно готуватись до лету в космос, який заплановано на лютий 2006 року. Сподіваюсь, що мій трирічний вишкіл, а також досвід колеґи Ейлін Колінс допоможуть мені добитись бажаних успіхів.

У Гюстоні, в якому я мешкаю, є невелика українська громада, до якої я належу. Щорічно ми відзначаємо чергову річницю проголошення Незалежности України. І цього разу у нас відбудуться урочисті збори і концерт самодіяльних артистів.

На закінчення розповіді хотіла б скористатись нагодою, щоб привітати моїх земляків на Львівщині, всіх українців з 14-ми роковинами проголошення Незалежности України. Бажаю усім доброго здоров'я та віляких гараздів!

Анатолій Гороховський,
Чикаго

Залога „Дискавері"

Журнал...

(Закінчення зі стор. 23)

– для вчителів мови. Зреферовано сесію УВАН (17 жовтня 2003 р.), присвячену мовознавцю Петру Одарченку, який написав 700 статтей і 11 книжок з літературознавства.

Юрій Гаєцький зробив рецензію основного освітянського журналу з Києва „Мовознавство" за 2004, ч. 1/2. Це число має 108 статтей, зокрема про М. Максимовича, Дмитра Чижевського, Дмитра Павличка, Лесю Українку, Г. Кочура, А. Кацнельсона, навчання англійської мови в Україні.

Д. Чопик подав рецензію на „Вісник І Запорізького осередку вивчення діяспори" з 2005 року. Тут є статті про Леоніда Мосендза, особливості української мови в США і Канаді, антропоніміку Яра Славутича та замітка про О. Горбача і його студії „Арго".

„Листи з України" інформують про працю центру „Закордонне українство" в Одеській бібліотеці. Є лист В. Брюховецького з Києво-Могилянської академії про відкриття Музею української звитяги та Т. Букшини з Дніпропетровської бібліотеки, яка дякує за прислані книжки. Також дякує Н. Гринько з Миколаївської бібліотеки.

Це цікаве число можна одержати за 4 доляри. Замовлення просимо посилати на адресу: „Educational Council", P.O. Box 391, Cooper Station, New York, NY 10276.

Юрій Гаєцький

ПОДИХ ІСТОРІЇ

Доля мого батька – сільського коваля

Мій батько Олексій Малик народився в 1904 році, мати Ганна – в 1906 р. Батько з діда прадіда – коваль. Як тільки заснувався колгосп в с. Кишеньки, він почав працювати в кузні ковалем, мати працювала в ланці. В кузні працювали три ковалі – мій батько, його старший брат Яків і ще третій товариш.

Батько був худорлявий, слабий здоров'ям, але розумом, мудрістю перевищував своїх напарників. Тому він коло горна і молота стояв рідко, бо думав, як швидше і краще відремонтувати увесь колгоспний сільськогосподарський інвентар, щоб своєчасно почати і провести посівну, збиральну та інші кампанії. Адже перші роки праці в колгоспах державних машинно-тракторних станцій не було.

Кузня працювала від зорі до зорі, інколи давали ковалям на допомогу молодих хлопців, бо ще треба було підкувати коней, яких в районі було досить, зокрема тих, що возили на тачанках провідників району, прокурорів та інше начальство. Батько, як його напарники, і всі колгоспники, що працювали на постійних роботах, ніколи протягом 25-річної праці в кузні, не мав жодного вихідного дня, ніколи не мав відпустки. Він говорив: „Не треба нам розповідати про те, як жили раби, я справжній раб – без вихідного, без відпустки і без пашпорта".

Навіть коли проходили свята 1 травня, 9 травня, 7 листопада, зараз же після закінчення мітингу колгоспники йшли додому, переодягалися в робочий одяг і йшли продовжувати свято „трудовими подвигами" коваля, тракториста, комбайнера чи просто працею з сапою в полі. Пам'ятаю, в обідню перерву батько приходив додому пообідати. Після обіду він на пів години лягав на ліжко, а щоб відпочити, щоб не заснути, співав пісню про Кармелюка „За Сибіром сонце сходить". Співав він чудово, у нього був гарний тенор, цю пісню я запам'ятала на все своє життя. На роботу він йшов дуже рано, тому сніданок ми з братом носили йому в кузню, завжди дивилися на всі машини, що стояли на подвір'ї коло кузні. Їх було багато і всі вони чекали черги на ремонт.

Пізніми вечорами, коли ми засвічували каганець на нафті (я завжди витирала скло до лампи), до нас приходив близький батьків товариш, сусід Максим Критень, сідали вони коло порога, близько коло печі і лежанки, відкривали піддувало і курили великі, довгі, товсті самокрутки з тютюну, вирощеного в домашніх умовах. Піддувало було відкрите, і до 12-ої ночі вони тільки сіріли в диму, наче в густому тумані. Я з цікавістю дивилася, як пив воду Максим. А він воду пив прямо з відра, нахилявся і пив, хоча коло відра стояло горнятко, бо так було заведено у їхній сім'ї.

Ми з братом коло столу . читали й писали, мимоволі слухаючи їхні розмови. Розмова була, в основному, на одну тему: про „батька Сталіна", якого вони ненавиділи всім своїм нутром. Вони вважали, що головною причиною їхнього рабського життя, як вони твердили, був „батько" Сталін. Інколи говорили голосно, я боялась, що хтось може їх підслухати і видати владі, а це загрожувало небезпекою. Я не витримувала і втручалася в їхню бесіду.

Оскільки наші позиції стосовно „батька" Сталіна були різними, то між нами виникала сварка. Я переконливо доказувала те, чому нас учили в школі, що я маю можливість навчатися, навіть зможу за бажаннями отримати вищу освіту. Це нічого, що я зараз живу бідно, бо на мене чекає прекрасне майбутнє, а тому для мене „батько" Сталін – рідний і дорогий. Такі сварки, завжди закінчувались однаково: кожен залишався при своїх думках. За працю в колгоспі батько отримував трудодні, які записувались на папері. Були роки, що їх було біля тисячі. Платня за роботу була надзвичайно низькою, у вигляді зерна, соняшникового насіння і таке інше.

Добре запам'яталось, що в один із засушливих років батько на плечах приніс у мішку No. 37 кг зерна. Приніс і сказав: „Оце хоч їжте, хоч дивіться – це вся плата за рік роботи". Податки були великими. Батько зробив возик для домашніх потреб, я добре його пам'ятаю, бо ним возили податки, в основному це була картопля. Батько тягнув возик за ручку, а я позаду підпихала. Оскільки це було восени, то добре доводилось місити грязюку у драних черевиках.

Запам'ятався батько в робочій, брудній одежі. Чисту одежу в колгоспі він одягав лише два рази в рік, коли робив ревізії в коморі, де зберігалось зерно. Оскільки він виконував правильні, швидкі обрахунки, його призначили головою ревізійної комісії (освіта в нього була чотири кляси церковно-приходської школи).

Інколи зимовими вечорами збиралися всі на теплу піч, грілися. Хоч в хаті було прохолодно, та на печі було тепло, особливо теплою була черінь, на якій ми сиділи і лежали під більшим комином і димарем, засунутим залізною заслінкою. Через заслінку було чути, як гуде сердито вітер, свище завірюха, острах брав у такі холодні, темні ночі. Батько дивився на нас з братом якось насмішкувато, примружував очі і повільно говорив: „Добре оце тому, хто в дорозі, лежить собі, зігнувся на возі". Будучи дітьми, ми так і не зрозуміли, чому добре тому, хто на возі, чим же він накрився, думали ми? Зрозуміли, коли стали дорослими, що батько просто перевіряв у нас розум, про це він і сам говорив. Біля маленького коминка, як біля столика, училися. Батько слухав радіо, часто говорив, що було б добре, якби не тільки слухати, а й бачити те, про що говорить. Та він не дожив до таких часів.

На фронті, в роки війни, він не був, бо в нього не було пальців на правій руці. Під час ремонту млина-олійниці пальці правої руки лишилися в зубах машини. Продовжував працювати в колгоспі. Ми з братом закінчили середню школу, наші дороги розійшлися. У 1949 році брат поступив в гірничий інститут в Дніпропетровську. В 1947 році я поступила в Черкаський педагогічний інститут, на фізико-математичний факультет.

В Черкасах жила моя тета, яка працювала кухарем в одній з їдалень міста. В обід вона давала мені тарілку борщу чи супу і кусень хліба, це була велика допомога. Жили ми бідно, в батька грошей не було, на стипендію я купила собі осіннє пальто і гумові чобітки на каблучку, в каблучок поставили дерев'яну підмостку, так я проходила зиму. Від гуртожитку до інституту було два квартали. Поки я добігала до інституту, я ніг своїх не чула, вони були дерев'яними, очевидно тепер, на старості років, я страждаю слабими ногами через бідування в молодості.

На куті вулиці К. Маркса, де розміщувався пединститут, була крамниця готового одягу. На вітрині висіло темносинього кольору зимове пальто. Я годинами стояла, дивилась на те пальто, і як мені його хотілось одягти, адже воно було точно на мене. В 1951 році закінчила інститут, за направленням працювала на Хмельниччині, в Новій Ушиці, в технікумі механізації-сільського господарства, читала математику. Працювала два роки.

Почав тяжко хворіти батько. Тяжкі фізичні роботи без відпочинку, нелегкий моральний стан вплинули на стан здоров'я.

В 1954 році тяжко хворів, лежав у лікарні. До цього часу ми з братом Віктором здобули вищу освіту, брат працював інженером в Брянці на Донбасі, я повернулася додому, працювала в Кишеньківській середній школі, викладала математику. Коли ми з братом провідували батька в лікарні, він нам говорив, що віддав здоров'я і навіть життя, а держава не дала йому нічого. „Я радий за вас, що ви в тяжких умовах здобули вищу освіту, і тепер держава вам поверне все те, що я заробив, а отримати, – не отримав, – говорив він. – Лише сильної волі молоді люди змогли отримати вищу освіту в таких тяжких умовах. Я горджуся вами, я вас підтримував і випихав лише своїми натрудженими руками".

У вересні 1955 року він вийшов на подвір'я лікарні, послухав пісні, які співали хворі, і сказав: „Співайте, а Олексій пішов помирати". Справді, зайшов у палату, ліг на ліжко і через півгодини помер – на 51 році життя. Брат, як і батько, помер у віці 50 років, у 1981 році.

Олексій дуже любив Т. Шевченка, говорив, що його кріпацьке життя, а батькове вільне – подібні. Лише після його смерти, після 1955 року, у колгоспах почали вводити грошову оплату за працю, давати вихідні дні, чергову відпустку, почали появлятися телевізори. Моя мама пережила батька на 30 років, померла у 1985 році, вона отримувала пенсію 8 крб. на місяць.

Батько своєю працею тримав колгосп на своїх плечах, маючи в руках лише олівець, лінійку, циркуль, крейду, а в кузні – горно, молот і кувадло. Своєю мудрістю і розумом ремонтував прості і складні машини: косарки, молотарки, сівалки, трактори, причепи і навіть комбайни. Ніколи з його вини не зривалася посівна, збиральна чи інші компанії. „Коли я помру, – говорив він, – поховайте мене, як Тараса, щоб я міг бачити Дніпро і кручі, краще життя українського народу від того життя, яке я прожив". Його так і поховали, під горою Мечетом, де він бачить, як реве ревучий, але його могилка не має пам'ятника, стоїть лише маленька, залізна тумбочка, яка нагадує, що тут похований сільський коваль Олексій Малик.

Наталя Кушнір,
с. Світлогірське,
Полтавської обл.

ПОДОРОЖІ

Ізяслав – княжий град над Горинню

Давнє місто Заславль, теперішній Ізяслав над річкою Горинь, літописно засвідчене в XIII ст. В „Літописі Руському" його назву, в яку, без сумніву, покладено ім'я людини – засновника, будівничого, власника чи спадкоємця, удільного князя міста, вперше знаходимо під датою 1240 року, коли орди Батия прийшли в землі України-Руси. „І прийшов він до Каменця та Ізяслава і взяв їх", – записав літописець.

Частина дослідників вважає, що засновником міста був князь Володимир Великий, який побудував цей град для своєї дружини Рогніди та назвав ім'ям сина Ізяслава. Інші вважають, що місто засноване князем Ізяславом. Теперішні краєзнавці датою заснування княжого граду над Горинню вважають 1036 рік.

Великий став ділить місто на дві частини: на лівому березі Горині – старе місто княжої доби, на правому – нове місто XVII-XVIII ст. По монголо-татарській повені місто згадується в 1386 році, коли король Ягайло до чисельних маєтків князя Федора Острозького додав ще й Ізяслав та Корець. Син князя Федора – Василь відбудував місто, укріпив його оборонні мури, вибудував величавий замок. Сліди цього будівництва – залишки фундаментів оборонних мурів – простежуються і в наш час.

Місто на той час вважалось неприступним і було важливим щитом в оборонному ланцюгу південної Волині. Князь Василь 1456 року розділив маєтки князів Острозьких між своїми двома синами: князю Івану – Острог, Юрію – Ізяслав. Юрій поклав початок роду князів Заславських, який по чоловічій лінії вигас в XVII ст. Гостями князів Заславських в Ізяславі впродовж століть були українські гетьмани, польські королі, московські царі, австрійський імператор.

Заславль був містом українських православних святинь – монастиря св. Троїці, чисельних храмів. Про обитель дізнаємось з післямови до відомої Пересопницької Євангелії, яку переклав на українську мову в другій половині XVI ст. архимандрит Різдво-Богородичного монастиря в Пересопниці о. Григорій.

Засновником обителі були, без сумніву, князі Заславські, а місцем знаходження його там, де князь Януш Заславський заснував 1602 році римо-католицький кляштор бернардинів, а до того тут існував православний монастир-фортеця. Щоб зберегти за монастирем святість місця та затерти сліди вікової віри наших предків – святого українського православ'я – на тому ж місці вибудувало кляштор бернардинів з костелом св. Михайла, в якому зберігався від попередньої православної святині чудотворний образ Божої Матері.

Син князя Кузьми Заславського – Іван (Януш) першим в цьому православному роді став римо-католиком. Він побудував 1599 року в Заславлі парафіяльний костел св. Івана, спалений козаками в ході польсько-української війни 1648-1654 рр..

Через 100 років його відбудував князь Павло Сангушко, який в 1602 році заснував і розпочав будову кляштору бернардинів з костелом св. Михайла. Ця величезна монументальна будівля на лівому березі Горині і по наш час вражає своєю величчю і архітектурною досконалістю. Кляштор бернардинів також спалили козаки Богдана Хмельницького, але той же князь Павло Сангушко 1727 року відбудував його.

Руками князів-перевертнів Ізяслав було перетворено в цитаделю римо-католицької конфесії польського взірця. На зміну римо-католицизму після третього розподілу Польщі 1795 року до міста, як і на всю Волинь, прийшли московські окупанти, які своєю ненавистю до українського православ'я перевершили поляків. Ізяслав почав міняти своє духовне обличчя з католицизму на московське православ'я. Масово зачинено римо-католицькі костели і кляштори у XIX ст., а на їх місці побудовано князем Карлом Сангушком соборну церкву воздвиження Чесного Хреста, церкву св. Миколая. Князі Сангушки, прямі спадкоємці князів Заславських, вдруге стали перевертнями – від служіння польським королям перейшли до служіння московським царям і їх імперській Церкві.

Станом на 1885 рік, опріч цих двох мурованих храмів московського православ'я було, в місті ще й два дерев'яні. Всі вони були знищені в ході московсько-більшовицької влади. Більшовики розібрали староміську церкву св. Миколая, а цеглою і камінням вимостили одну з вулиць. Дерев'яну церкву Успення Пресвятої Богородиці в старому місті також було розламано, а матеріял використано для побудови колгоспних стаєнь. Костел і кляштор місіонерів перетворено в склад, а келії використовувались для потреб Червоної армії. Фарний костел перетворили на музей, а в бернардинському кляшторі довгі роки знаходилась місцева ЧК – каральний орган режиму. Єврейську синагогу було перетворено в столярний цех.

Руїни замку в Ізяславі

В моїй подорожі до Ізяслава минула довга ніч в приміських поїздах від Луцька до Шепетівки та в переповненому старому автобусі від Шепетівки до Ізяслава. З вікон поїзда і автобуса я мав можливість побачити спадщину більшовицької окупації східньої Волині – сотні понищених храмів.

В Ізяславі назви вулиць продовжують кричати до перехожих іменами московських катів, місцевих перевертнів, а в центрі міста застиг ідол, до якого ще й сьогодні несуть квіти його місцеві прихильники... На обличчях мешканців я не побачив світла і радости життя, лише кожен з них ніс на собі тягар щоденних клопотів.

На мої запитання з історії і сьогодення міста люди здивовано стискали плечима або ж сприймали мене як дивака, якому нічого не лишилось, як приїхати з Луцька та нав'язувати недоцільні розмови про минуле, якого вони не пам'ятають. Центральною вулицею прямую до мосту-греблі через Горинь, щоб оглянути старе місто.

За мостом, ліворуч над Горинню, піднімається давня неозначена будівля-замок доби князів Заславських. Оглядаю квадратну двоповерхову муровану будівлю з підвалом, збудованим з дикого каменю і стінами з цегли. Ця пам'ятка-руїна фізично нагадує нинішній Ізяслав: вражає своєю запущеністю, забутістю, байдужістю влади і бепам'ятством громадян. Відшукую рештки фундаментів оборонних мурів і веж, а навкруги холодна мряка і сірий день в обіймах осінньої сльоти і вітру, який тут на горі, особливо, відчутний. Спливають слова з вірша Ліни Костенко:

Кого улещено дарами,
кого утоплено в крові.
І тільки храми, древні храми,
стоять по груди в кропиві.

Крізь бур'яни і кропиву прокладаю собі стежину з гори, на якій застиг замок-скарбниця 1539 року, до її підніжжя, щоб зфотографувати з боку Горині цю пам'ятку природи і історії. Навпроти – величавий храм, вибудуваний коштом місцевих жителів і промосковської влади, окупований московською церквою. Іду до руїн костелу св. Івана. Нестерпний дух руїни панує не тільки над самою будівлею, а й в навколишньому просторі.

Крутими немощеними вуличками пробираюсь, крізь грязь і калюжі, до колишнього монастиря отців бернардинів . Нині в цій римо-католицькій святині – тюрма. Власне, тут дві тюрми – з мурами, колючим дротом, сторожовими вежами, вартовими і собаками. Моя спроба зфотографувати зблизька цю масивну будівлю зазнала повного провалу, а карою за таке зухвальство на мою голову полетіла довга низка московської лайки.

Обтяжений гіркими роздумами, іду вуличками старого міста до мосту, щоб подивитись з нього на масивні будівлі колишнього кляштору і костелу отців бернардинів. Напроти нього роздвоєне русло Горині творить невеликий острівець з деревами і кущами, які розмалювала осінь в свої неповторні, лише їй властиві кольори.

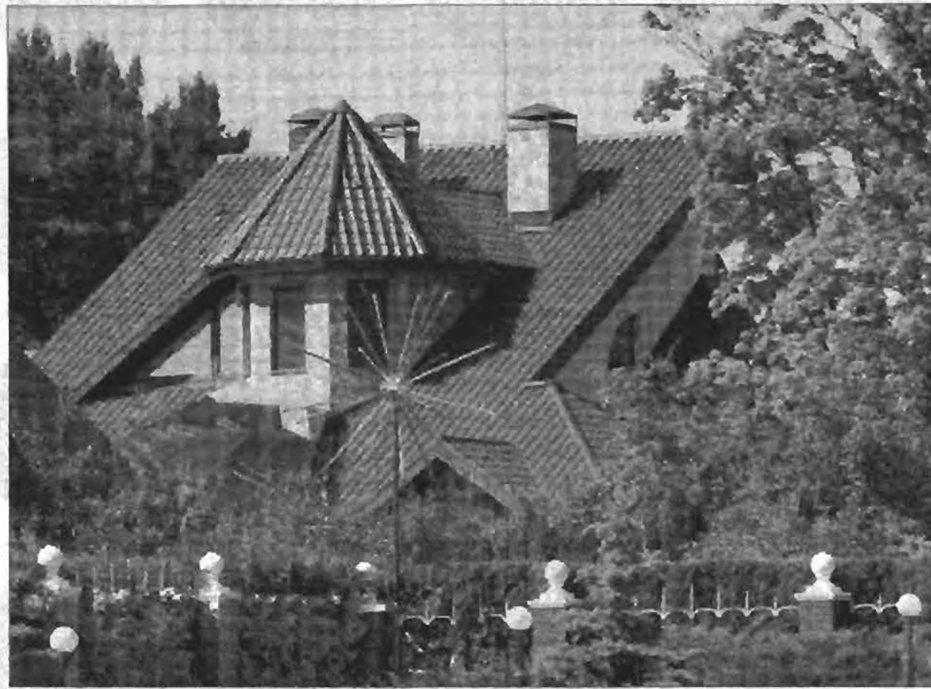
Нове місто зустрічає руїнами палацу князів Сангушків. В минулому зберігались тут безцінні духовні скарби, серед них – чисельні фоліянти, в яких були цілі сторінки з історії рідної землі, нашої церкви і народу. Все це зникло в ненажерливім череві московського монстра, разом з безцінними образами, скульптурами, картинами.

Осіння холодна мряка передчасно насуває вечірні сутінки, які поступово беруть в нічні обійми це багатостраждальне місто, але після кожної ночі, навіть найтемнішої, обов'язково наступає день, і я твердо вірю, що прийде до Ізяслава весна, щоб взяти місто і його мешканців в свої обійми з радощів, сонця, тепла і квітів.

Володимир Рожко,
Луцьк

Таємниці життя на заміських дачах провідних осіб України

У роки комуністичного режиму багато різних подій відбувалося на заміських дачах – сільських будинках відпочинку державної і партійної еліти. Але вістки про ці події долітали до громади хібащо у вигляді чуток, тому що забороною на інформацію у цій площині займався КГБ. Навіть в роки Незалежности гостеві з Америки заборонили фотографувати дачу Л. Кучми в Карпатах. Тепер часи змінилися і фотокореспонденти УНІАН пропонують зовнішній вигляд дач багатьох відомих осіб. Вгорі зліва – зовнішній вигляд дачі колишнього секретаря Ради національної безпеки і оборони України Петра Порошенка на хуторі Петровський в Бориспільському районі Київської обл. (світлина зроблена 10 вересня 2005 р.).

Сільський будинок колишнього губернатора Київської области Анатолія Засухи (вгорі праворуч) сфотографований 12 липня 2005 р., коли представники правоохоронних органів намагалися вручити йому виклик до суду. За інформацією Національного центрального бюро Інтерполу в Україні Анатолій Засуха цього дня був оголошений в міжнародний і міждержавний розшук за каналами цієї міжнародної організації кримінальної поліції.

Ще дві дачі пов'язані з трагічними подіями. Дача колишнього міністра внутрішніх справ України Юрія Кравченка в елітному дачному селищі в Конча Заспа під Києвом (внизу зліва) сфотографована 4 березня 2005 р., коли Ю. Кравченко був знайдений там мертвим.

Літній будинок міністра транспорту і зв'язку Георгія Кирпи (внизу праворуч) в населеному пункті Бортничі, під Києвом, сфотографований 27 грудня 2004 р., коли його власник – один з найвпливовіших і найбагатших людей в Україні – був знайдений мертвим з вогнепальним пораненням голови.

Фото: УНІАН

Як у Фінляндії перевиховують росіян

Останном часом усе більше росіян виїздить „на закупи" до сусідньої Фінляндії. Фінам подобається, що росіяни сприяють розвиткові торгівлі. Але не подобається те, що з появою гостей з Росії почастішали крадіжки (раніше фіни залишали велосипеди біля крамниць, а тепер замикають їх на ланцюг), також і щодо особистої гігієни гості не привчені до „виходків".

Так і з'являються таблиці з російськими попередженнями про кари. До Росії фіни теж їздять, але такі відвідання місцевостей, які Росія загарбала у 1939-40 роках, викликають у фінів сум, тому що вони бачать велику забрудненість і занепад своїх колишніх поселень.

Андрій Хмельковський

Розшифрував прогнози Нострадамуса

КИЇВ. – Український вчений Олександер Лазарєв стверджує, що йому вдалося розшифрувати всі прогнози Нострадамуса. Про це він заявив 14 вересня на прес-конференції в УНІАН, присвяченій презентації його книги „Нострадамус – апостол Михаїл". „Я переконаний, що все розшифрував правильно. Просто не всі катрени (*чотиривірші* – **УНІАН**) носять закінчений характер", – сказав О. Лазарєв. За словами О. Лазарєва, в 1102 катренах Нострадамуса описана майбутня історія людства до XXIII ст. Вчений висловлює думку про те, що в XXII ст. може статися Третя світова війна, в якій загине не менше третини людства.

УНІАН

Для кого...

(Закінчення зі стор. 3)

щодо підготовки з участю Б. Березовського державного перевороту в країні і усунення з посади Президента В. Ющенка.

15 вересня вранці російська газета „Ведомости" подала заяву Зятя Л. Кучми – Віктора Пінчука, який стверджує, що Борис Березовський виділив до 30 млн. дол.

В другій половині дня 15 вересня радник Президента В. Ющенка Борис Нємцов заявив, що він в тому, що Б. Березовський виступає на стороні екс-прем'єра Ю. Тимошенко. „Не секрет, що Борис Абрамович підтримував Юлію Тимошенко протягом усього часу ще з періоду Помаранчевої революції в Україні. Це ж зберігається і зараз, після її відставки", - сказав він в інтерв'ю „Інтерфакс-Україна".

Екс-радник Юлії Тимошенко Михайло Бродський заявив на нічному каналі „Інтер" між 14 і 15 вересня, що Д. Жванія і Р. Безсмертний готували замах на екс-прем'єра Ю. Тимошенко. „З розповіді Березовського я зрозумів, у нього справді є докази, що Жванія й Безсмертний, або просто Жванія, хотіли вбити Тимошенко. Що це було не зараз, а наприкінці Помаранчевої революції, для того, щоб вона не стала прем'єр-міністром", – сказав він і повідомив, що просить Березовського передати в Україну відеокасети, які можуть бути доказом підготування замаху, і попередив його про відповідальність перед британським законодавством за неправдиву інформацію. Також М. Бродський звинуватив В. Ющенка в тому, що той „обдурив мене".

15 вересня Б. Березовський сказав, що не володіє ніякими підтвердженими даними про спробу усунення Ю. Тимошенко соратником Давидом Жванією.

За словами Б. Березовського, він лише висловив М. Бродському свою думку з приводу взаємин Д. Жванії і Ю. Тимошенко, однак ніколи не говорив про наявність доказів спроби замаху на Ю. Тимошенко з боку Д. Жванії й Р. Безсмертного. „Бродський говорив про те, що він вважає, що Жванія смертельно ненавидить Юлю. Це я можу підтвердити. Він дійсно смертельно її ненавидить. Навіть під час революції, що мене дуже дивувало, він багато разів говорив про неї як про ворога, а не як про союзника, – відзначив він. – Я не виключаю, що вони могли плянувати її усунення, але від подальших коментарів я просто утримуюся". Б. Березовський сказав: „Я знаю про інші пляни. Я знаю про пляни силового усунення від влади Юлії Тимошенко. Мені нічого не відомо про спроби силового усунення від влади діючого Президента В. Ющенка". На запитання, чи була загроза життю Ю. Тимошенко, він відповів: „Я сказав, що йшла боротьба за владу і був плян відсторонення її від влади. Чи це називається загроза життю?"

В.о. віце-прем'єра Роман Безсмертний 15 вересня назвав „маразматичною" заяву М. Бродського про те, що він і Д. Жванія готували замах на екс-прем'єра.

Посольство США в Україні 15 вересня відхилило заяву Комуністичної партії, що Конґрес США виділив 60 мільйонів долярів на виборчу кампанію В. Ющенка.

Прес-служба В. Ющенка повідомила 15 вересня думку Президента, що Л. Кравчук звинуватив його у використанні грошей Б. Березовського з метою дестабілізації в Україні. В. Ющенко також заявив, що ні з ким не обговорював фінансування своєї передвиборчої кампанії, оскільки в цьому не було потреби.

В. Ющенко зазначив, що на рахунку, відкритому за сприяння Майдану, ще й досі зберігається близько 20 мільйонів гривень. „Я вдячний усім, хто фінансував українську демократію", – сказав В. Ющенко.

Тоді 17 вересня Л. Кравчук на прес-конференції в Харкові визнав, що не має у своєму розпорядженні оригіналів документів, які підтверджують факт фінансування Б. Березовським виборчої кампанії В. Ющенка. З'ясовувати, відповідає це дійсності чи ні, повинна парляментська слідча комісія, переконаний Л. Кравчук. „Не моя справа займатися розслідуванням", – сказав він. „Є суб'єкт- пан Березовський, його слова, від яких він не відмовиться. Якщо потрібні будуть справжні документи, це повинна зробити слідча комісія", - сказав він. На президентських виборах 2004 року СДПУ(о) підтримувала В. Януковича.

За матеріялами ЗМІ

Сенсаційні...

(Закінчення зі стор. 3)

користання чужинецькими фірмам „без будь-яких конкурсів, без якихось розподільчих договорів. Я не здивуюся, якщо колись ми дізнаємося, що шельф Чорного та Озівського морів Україні вже не належить", – додав Турчинов. Він нагадав приклад Іллічівського порту, який в.о. міністра транспорту та зв'язку Є. Червоненко нібито віддав у приватні руки без конкурсу та без рішення Фонду Держмайна. На ці звинувачення оперативно відгукнулася прес-служба міністерства, яка „негативно оцінює намагання колишнього керівника Служби безпеки України О. Турчинова втягнути Мінтрансзв'язку у політичний скандал. Зазначене звинувачення абсолютно безпідставне та ґрунтується на неперевірених фактах та скаргах окремих профспілкових діячів, які намагаються впливати на господарську та фінансову діяльність порту", – йдеться у заяві.

Дісталося від Турчинова і НАК „Нафтогаз України", яка нібито бере мільярдні кредити під стратегічне майно України, зокрема – газотранспортну мережу. Кредити проїдають і неефективно використовують, а борги „Нафтогазу" скуповують офшорні структури. „Наїхав" Турчинов і на Петра Порошенка. РНБО нібито тиснула на суддів, зокрема щодо вирішення господарських справ. Також О. Турчинов твердить, що перший помічник Президента О. Третьяков через інших осіб погрожував йому і колишньому прем'єр-міністрові Ю. Тимошенко, шантажуючи їх після відставки.

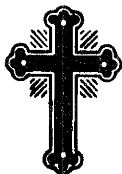
До 60-річчя від дня смерти о. Степана Онишкевича

Священик о. Степан Онишкевич народився в 1861 р. в Угнові і був дядьком майбутнього командира Закерзонського краю – Мирослава Онишкевича „Ореста", якого поляки 6 липня 1950 р. стратили у Варшаві. Степан виховувався в національно свідомій родині, в рідному містечку закінчив початкову школу і вчився в Академічній гімназії у Львові, де здобув матуру. Після матури його покликали на військову службу до Відня, де він як старшина австрійської армії включився в працю студентського товариства „Січ". У цьому товаристві він пізнав багато прекрасних людей, серед яких були, майбутній лікарі Ярослав Окуневський, Іван Козак та ряд інших. Після військової служби С. Онишкевич пішов на студії до Духовної семінарії у Львові. Будучи студентом він був активний в молодіжній праці, особливо в товаристві „Дружний лихвар", що з 1882 роки діяв, як українське „Академічне Братство" і провадило воно національно усвідомлюючу працю, головно серед студентства. Тут Степан пізнав Євгена Олесницького, Костя Левицького та інших товаришів, з якими разом укладали пляни майбутнього політичного, культурного і економічного відродження Західньої України. Після закінчення семінарії, він одружився з Софією Фолис, був висвячений і зразу разом з дружиною поринув в громадську працю. Були плугаторами на народній ниві священики і їхні дружини, а також і багатьох діти. Його проповіді були виповнені Божим Словом і були тими лекціями з історії і літератури, які допомагали стати нашій громаді національно свідомим народом. Йому завдячуємо, що повстало товариство забеспечень „Дністер" у 1892 р. а на його основі при допомозі Василя Нагірного засновано кооперативний банк у 1895 році. Крім того, о. С. Онишкевич вивчав аграрне питання в Галичині та намагався перевести реформу рільну, за допомогою якої допомогти малоземельним селянам набути землю, яка становила джерело їхнього життя. В цій ділянці плідно співпрацював з о. митр. Титом Войнаровським, з яким хотіли створити парцеляційний банк, за допомогою якого можна б було одержувати кредити і тим підвищувати рівень українського села. Понадто чимало зусиль о. С. Онишкевич поклав, до комасації ґрунтів. Прикладом може послужити його парафія в Хишевичах коло Рудок, де таку комасацію він перепровадив і з того приводу видав книжечку про комасацію накладом т-ва „Просвіта".

В 1899 р. провідні українські діячі Євген Левицький, Володимир Охримович, Михайло Грушевський, Іван Франко та інші заснували Національно-демократичну партію. До неї зразу приєднався о. С. Онишкевич і став її активним діячем. Саме в 1907 р. його було обрано від цієї партії послом до австрійського парляменту у Відні, де він як член Парляментарного клюбу аж до 1918 р. виступав з конструктивними розв'язаннями багатьох проблем, які були пов'язані з життям українців. Він разом з Євгеном Олесницьким динамізував діяльність т-ва „Сільський господар", в якому він понад 30 років плідно працював. Важко собі уявити, скільки відчитів, нарад і поїздок відбув цей душпастир по цілій Західній Україні. Неспосіб поминути і того, що о. С. Онишкевич навіть підчас визвольних змагань сприяв і допомагав українській справі. Вже у 20-их рр., коли він повернувся на парафію до Рудок, там побудував прекрасний Народний дім, допоміг розбудувати Повітовий союз кооператив, зміцнив діяльність „Сільського господаря", а крім того, активно брав участь у багатьох крайових організаціях. Був діячем товариств забеспечень „Карпатія", стисло співпрацював з видавництвом „Діло", кредитівкою „Дністер". Навіть коли вже почав хворіти, з ліжка писав свої пропозиції і зауваги до багатьох організацій, намагаючись їм своїм досвідом допомогти в праці. Переживав в особливий спосіб Другу світову війну і вірив, що ця війна змінить не лише долю селянина, але, в першу чергу, стане джерелом відродження української державности. Був це дійсно зразковий священик, яким повинен гордитися рід Онишкевичів, так як полковиком Мирославом Онишкевичем „Орестем". Це надзвичайно заслужені великі особистості України, які своє життя посвятили вповністю своєму рідному народові.

Помер о. Степан Онишкевич на 74 році свого трудового життя у 1945 році в Рудках на Львівщині, де його і похоронено. Нехай такі національні Велетні стануть прикладом для наших сучасників.

Ярослав Стех

У глибокому смутку повідомляємо, що в п'ятницю, 16 вересня 2005 р. у Філядельфії, Па., відійшла у вічність найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

КАТЕРИНА ДИЧКО

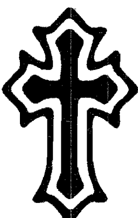
донька Данка і Мертони Шумадів, нар. в Раві Руській, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 23 вересня 2005 р. в українській католицькій церкві Царя Христа у Філядельфії, Па., а відтак на цвинтарі „Lawnview".

У глибокому смутку залишились:

муж – МИХАЙЛО
син – МИХАЙЛО, мол.
та ближча і дальша родина.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього несподівано в четвер, 8 вересня відійшов від нас у вічність наш найдорожчий і невіджалуваний БАТЬКО, ДІДО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

РОМАН БОЙКО

нар. 10 липня 1933 р. у с. Підгайчики, Україна.

Довголітній учитель, голова Народного Дому в Ірвінгтоні, Н. Дж., член спортового клюбу „Чорноморська Січ", колишній капітан US Army Reserves, член Українсько-Американських Ветеранів (Post #6).

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 12 вересня 2005 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н.Дж.

Похорон відбувся у вівторок, 13 вересня 2005 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. Похований на цвинтарі Hollywood Cemetery в Юніон, Н.Дж. біля бл. п. дружини Ольги.

Зложені пожертви в пам'ять Покійного призначені на цілі близькі його серцю: церква Покрови св. Богородиці в с. Підгайчики і на сироти в Україні.

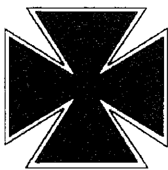
Горем прибиті:

діти – БОРИС
– ХРИСТИНА БОЙКО-КІРА
– ІРЕНА з мужем МИХАЙЛОМ ЯБЛОНСЬКИМ
внуки – ЛЕСЯ і АДАМ БОЙКО
– РОМАН, МИХАЙЛО і АНДРЕЯ ЯБЛОНСЬКІ
брат – ОРЕСТ з дружиною ЛЮБОМИРОЮ і доньками МАРТОЮ КАРДАШИНЕЦЬ з мужем ТОЛЬКОМ і сином РОМАНОМ та ЛІДОЮ АНДЕРСЕН з мужем АЙВО
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УД УНА СТАНИЦЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.
Ділимося сумною вісткою з членами і українською громадою, що 12 вересня 2005 р. відійшов у засвіти на 85 році життя, активний член Станиці, учасник боїв дивізії під Бродами

бл. п.

МИРОСЛАВ ГЕЛЬО

Похорон відбувся 16 вересня 2005 р. на цвинтарі св. Марії на Фокс Чейсі, Па.

Опечаленій дружині Ірені, синам, ближчій і дальшій родині, складаємо щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039)
Fax: (973) 292-0900

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224 • Tel.: 716 674-5185
Fax: 716 675-2238 • osyp@unamember.com

„АПОН" МУЗИКА І ВІДЕО
ЗАМОВЛЯЙТЕ
14-та РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ
VHS $25.00 DVD $35.00 APON- 2011
Apon P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC
Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „Interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave.	1432 Hylan Blvd.
Roselle, NJ 07203	Staten Island, NY10305
(908) 241-5545	(718) 351-9292

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
***Тел. до Олексія: (609) 747-1382** або*
e-mail ok1band@yahoo.com
website:www.fata-morgana-band.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRLINE TICKETS FROM USA TO
KYIV, LVIV, ODESA and WARSAW
Restrictions Apply

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ – СВОБОДУ! НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!